Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

№ 135 (5261) СУБОТА 15 ЧЭРВЕНЯ 1935 г. год выдання XVIII

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

Сакратару ЦК КП(б)Б тав. ГІКАЛО
Старшыні СНК БССР тав. ГАЛАДЗЕДУ

Ад народу Совецкай Украіны, ад украінскіх большэвікоў дзякуем за ваша прывітанне ў дзень пятнаццацігоддзя вызвалення Кіева ад белапалякаў. Шлем гарачае прывітанне народу брацкай рэспублікі—Совецкай Беларусі.

Няхай жыве Совецкая Беларусь!

Няхай жыве наш правадыр і настаўнік вялікі СТАЛІН!

КАСІОР, ПОСТЫШЭЎ, ПЕТРОЎСКІ, ЛЮБЧЭНКО, ВАСІЛЕНКО.

РЭВОЛЮЦЫЙНАЯ ТЭОРЫЯ—ДУША БОЛЬШЭВІЗМА

Быў час, калі ворагі нашай партыі асабліва многа гаварылі адносна таго, што нібы ленінізм ёсць прымат практыкі перад тэорыяй, што галоўнае ў ленінізме—«выкананне» марксісцкіх палажэнняў, што ленінізм наогул даволі роўнадушны к тэорыі.

Падобны паклёп распаўсюджваўся імення таму, што ленінізм — адзіны наследнік рэволюцыйнага марксізма. Гэта, аднак, не значыць, што не было і няма асобных комуністаў, якія пагарджаюць тэорыяй. І партыі, у прыватнасці і ў асаблівасці Леніну і Сталіну, не раз прыходзілася вароочацца да гэтага пытання, выкрываючы адначасова і паклёп ворагаў і філістэрства гора-комуністаў.

Ленін яшчэ на зары большэвізма, прадугледжваючы неразрыўную сувязь рэволюцыйнай практыкі з рэволюцыйнай тэорыяй і прадугадваючы асобую ролю нашай партыі, як перадавога барацьбіта міжнароднага пролетарыята, падкрэсліваў, што «без рэволюцыйнай тэорыі не можа быць і рэволюцыйнага руху» і што «ролю перадавога барацьбіта можа выканаць толькі партыя, кіруемая перадавой тэорыяй». Сталін таксама не раз указваў, што «практыка становіцца сляпой, калі яна не асвятляе сабе дарогу рэволюцыйнай тэорыяй», і што «імкненне практыкаў адмахнуцца ад тэорыі супярэчыць ўсяму духу ленінізма і багата вялікімі небяспекамі для справы».

Справа комунізма, за якую ўсё сваё жыццё змагаліся найвялікшыя розумы чалавецтва — Маркс, Энгельс і Ленін, справа, якую ўзначальвае зараз наш правадыр таварыш Сталін, жыве і ўсё больш пракладвае сабе дарогу імення дзякуючы таму, што наша партыя заўсёды кіруецца ў сваёй рабоце самай перадавой тэорыяй. Тэорыя дазваляла і дазваляе партыі, як гаварыў таварыш Сталін, нагадваць «руху ўпэўненасць, сілу арыентыроўкі і разуменне ўнутраной задумвацца над новымі пытаннямі. Апрача заняткаў у гуртку, стараўся рэгулярна чытаць Леніна і Сталіна. Стаў сябе адчуваць мацней, цвярдзей. У спрэчках з таварышамі—партыйнымі і беспартыйнымі — мой пункт гледжання амаль заўсёды таржаствоваў, бо я ведаў прадмет, крыніцу. Словам, я моцна тэарэтычна вырас і, уходзячы цяпер у Чырвоную армію, заўсёды буду памятаць аб тэорыі і варочацца да яе».

З кожным годам множыцца ў нашай краіне лік людзей, партыйных і беспартыйных, настойліва авалодваючых рэволюцыйнай тэорыяй, атрымліваючы дзелавое, штодзеннае падтрыманне з боку партыйных арганізацый.

Пасля XVII з'езда партыі, дзе таварыш Сталін зноў аддаў вялікую ўвагу пытанням ідэйна-палітычнага выхавання мас, прапагандысцкая работа партыйных арганізацый прыняла асабліва шырокі размах, хоць якасць яе прадаўжала жадаць шмат лепшага. Яшчэ ў красавіку мінулага года Цэнтральны Камітэт партыі канстатаваў, што сям-там прапагандысцкая работа апашляецца, ператвараецца ў мёртвую схаластыку, у безмястоўную балбатню.

З друкуемай сёння ў «Праўдзе» пастановы ЦК ВКП(б) «Аб прапагандысцкай рабоце ў бліжэйшы час, відаць, што памылкі ў пастаноўцы прапаганды да гэтага часу існуюць, і ЦК вымушан звярнуць на іх самую сур'ёзную ўвагу ўсіх партыйных арганізацый. Памылкі маюць падвойны характар.

Сям-там прапагандысцкую работу разглядаюць як нешта кампанейскае і хуткапраходзячую справу. Адсюль нараджаюцца ўсякага роду недапушчальныя тэндэнцыі накшталт такой, напрыклад, каб згарнуць на лета прапагандысцкую работу.

Сёй-той, відаць, забывае, што гэта работа не можа насіць «сезоннага» характару, а павінна весціся сістэматычна, на працягу ўсяго года.

Тыя ж, якія праводзяць работу ўвесь год, часта не ўлічваюць ...чы ўсю шкоднасць фармальных адносін да арганізацыі прапаганды, выключную неабходнасць падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі прапагандыстаў, маючы на ўвазе, што ад прапагандыстаў у першую чаргу залежыць поспех работы школ і гурткоў.

Наступны буйны недахоп прапагандысцкай работы партыйных арганізацый адносіцца к зместу заняткаў палітшкол і гурткоў. Усё яшчэ пануюць элементы «школярства» і зубрэжкі. Заняткі ва многіх школах і гуртках абмяжоўваюцца зададзенай тэмай, і слухачы па-ранейшаму астаюцца без адказаў на самыя жгучыя пытанні палітыкі партыі і міжнароднага становішча. Вельмі нядобра стаіць справа з вывучэннем гісторыі большэвізма: часта гісторыя партыі выкладаецца ў няправільным і скажоным святле.

Выключнай увагі заслугоўвае ўказанне ЦК на неабходнасць вывучэння слухачамі тых этапаў гісторыі большэвізма, усваенне якіх неабходна для разумення ўмоў і сродкаў перамог нашай партыі. Ва многіх выпадках недастаткова растлумачваецца слухачам той факт, што «марксізм у нас вырас і ўмацаваўся ў барацьбе з народніцтвам (народавольчаствам і інш.), як злейшым ворагам марксізма, і на аснове разгрому яго ідэйных палажэнняў, сродкаў і метадаў палітычнай барацьбы (індывідуальны тэрор, выключаючы арганізацыю масавай партыі)». Недастаткова растлумачваецца і тое, што марксізм-ленінізм вырас, умацаваўся і перамог перш за ўсё ў барацьбе са старымі народнікамі, а потым у барацьбе з меншавікамі, эсэрамі. Нарэшце, недастаткова растлумачваецца, што перамогі соцыялізма сталі магчымы перш за ўсё ў рэзультаце бязлітаснай барацьбы партыі з трацкізмам, трацкісцка-зіноўеўскай групай, правым ухілам, «левымі» комуністамі і з усімі іншымі антыпартыйнымі груποўкамі.

Усе гэтыя недахопы ў вывучэн...

АНГЛА-ГЕРМАНСКІЯ МОРСКІЯ ПЕРАГАВОРЫ

ЗА КУЛІСАМІ МОРСКІХ ПЕРАГАВОРАЎ

ЛОНДАН, 13. (Інф. «Праўды»). Сёння ў Лондане чакаецца зварот ужо выехаўшай з Берліна германскай морскай дэлегацыі. Заўтра адновяцца перагаворы. Згодна вестак, аснова пагаднення ўжо намечана, прычым, як адзначаюць газеты, Германіяй прынята англійская ўмова: суадносіны флотаў 100 : 35 будуць устаноўлены асобна па кожнай катэгорыі. Тым самым Англія хоча пазбегнуць перавагі германскага падводнага флота над англійскім.

У брытанскіх афіцыяльных колах яўна выражана жаданне дабіцца таго ці іншага пагаднення з Германіяй.

З другога боку, як выказвае дапушчэнне берлінскі карэспандэнт «Таймс», Гітлер, як відаць, указаў надзвычайнаму ўпаўнаважанаму Рыбентропу на пажаданасць не абмяжоўваць перагаворы толькі пытаннямі морскіх узбраенняў, «але таксама закрануць усю праблему англа-германскіх адносін. У бліжэйшы час трэба чакаць актывізацыі перагавораў аб заходнім паветраным пакце, хоць гэта тэма афіцыяльна і не ўваходзіць у кола паўнамоцтваў Рыбентропа.

ДАСЯГНУТА ПАГАДНЕННЕ

ЛОНДАН, 14 чэрвеня (БЕЛТА). Па асноўных пытаннях, якія абмяркоўваліся на англа-германскіх морскіх перагаворах, відавочна, дасягнута пагадненне. Дыпламатычны аглядальнік «Дэйлі тэлеграф» шырока выкладае ўмовы англа-германскага пагаднення. Як відаць, — піша аглядальнік, — трэба чакаць заключэння двухбаковага пагаднення паміж абодвума дзяржавамі.

Морскі аглядальнік «Дэйлі тэлеграф» піша, што адным з важных рэзультатаў англа-германскага морскага пагаднення з'явіцца ліквідацыя магчымасці сакрэтнага морскага будаўніцтва. Папярэдне — піша аглядальнік—было дагаворана, што абедзве дзяржавы павінны абменьвацца інфармацыяй аб пабудове новых суднаў. Не пазней чым праз месяц пасля закладкі новага ваеннага судна Германія і Англія абавязаны паведамляць адна другую аб даце закладкі судна, яго тыпе, таннажы, размеры і калібры гармат.

* * *

ПАРЫЖ, 14 чэрвеня (БЕЛТА). Французскія газеты не скрываюць свайго рэзкага нездавальнення зместам англа-германскіх морскіх перагавораў.

«Тан» у перадавым артыкуле ўказвае, што сваю згоду на прадстаўленне Германіі права стварыць свой флот, роўны па таннажу 35 процантам англійскага флота, англічане абумовілі патрабаваннямі аб вызначэнні катэгорый новабудуемых Германіяй суднаў. «Але і з гэтай агаворкай—піша газета—згода Лондана на ўказаны прынцып прадстаўляецца надзвычай дзіўным».

Газета заўважае, што прыняцце германскіх патрабаванняў аб морскім флоце азначае **прызнанне перавагі германскага флота ў басейне Паўночнага і Балтыйскага мораў** над англійскім флотам, рассеяным па ўсіх морах свету. Паводле слоў газеты, Францыі вельмі трудна згадзіцца на тое, каб германскі флот раўняўся 35 проц. англійскага флота. Ей гэта трудна імення таму, што **такі германскі флот забяспечыць Германіі перавагу над французскім флотам у Паўночным моры**; з другога боку, такая фармулёўка адносна размераў германскага флота дазволіць Германіі павялічыць свае морскія ўзбраенні ў адпаведнасці з англійскімі.

НОВЫ ЯПОНСКІ УЛЬТЫМАТУМ

Падрыхтоўка да акупацыі Чахара

У часе прабывання Э. Бенеша ў Маскве адбыўся абмен ратыфікацыйнымі граматамі дагавору аб узаемнай дапамозе, гандлёвага дагавору і інш. дакументаў.

НА ЗДЫМКУ: момант падпісання пратакола аб абмене. Злева направа — п. Эдуард Бенеш, тт. М. М. Літвінаў і Н. Н. Крэсцінскі.

Фото МАРКАВА (Саюзфото).

ЗАЯВА д-ра Э. БЕНЕША

прадстаўнікам совецкага і замежнага друку

МАСКВА, 14 чэрвеня. (БЕЛТА). Вярнуўшыся 13 чэрвеня раніцой з Ленінграда, міністр замежных спраў Чэхаславацкай рэспублікі д-р **Эдуард Бенеш** прыняў у той-жа дзень у будынку чэхаславацкай місіі ў Маскве прадстаўнікоў совецкага і замежнага друку. На прыёме прысутнічалі чэхаславацкі пасланнік п. **Багдан Паўлу**, заг. аддзела друку НКЗС тав. **К. А. Уманскі**, шматлікія прадстаўнікі совецкага і замежнага друку.

Д-р Эдуард Бенеш звярнуўся да прысутных журналістаў з наступнымі словамі:

«Мая паездка ў СССР з'яўляецца ўвянчаннем доўгага перыяда маёй палітычнай дзейнасці. Я імкнуўся за гэты перыяд следаваць адной лагічнай лініі. Гэта лінія заключаецца перш за ўсё ў тым, што я заўсёды разглядаў знешнюю палітыку Чэхаславакіі ў непарыўнай сувязі і ў плане агульнаеўрапейскай палітыкі. З моманту сканчэння сусветнай вайны, стварыўшай пераварот у міждзяржаўных і грамадскіх адносінах і зусім змя... пагрозы. Я — прыхільнік гэтай сістэмы не толькі з агульна - еўрапейскага, але і, так сказаць, з эгаістычнага чэхаславацкага пункту гледжання. Малая краіна, якая мае справу з буйнымі дзяржавамі не можа не быць зацікаўлена ў ажыццяўленні сістэмы калектыўнай безапаснасці.

Паглядзіце на карту Еўропы. Мы знаходзімся ў цэнтры Еўропы. Мы мяжуемся і з Заходняй, і з Паўднёва-ўсходняй, і з Усходняй Еўропай. Прага — добрая наглядальная вышка, з якой мы бачым, што адбываецца ў Германіі, Францыі, СССР, Італіі, Польшчы, Аўстрыі, на Балканах і нават у Англіі. Што-б ні адбывалася ў гэтых краінах — усё гэта адбіваецца на становішчы Чэхаславакіі, якая не можа не рэагаваць на гэтыя падзеі. Вось чаму мы і другія краіны Малой Антанты кроўна зацікаўлены ў палітыцы міру, у палітыцы еўрапейскай роўнавагі.

Нарэшце, я хацеў-бы падзяліцца з вамі маімі ўражаннямі аб Совецкім Саюзе. Гэтыя ўражанні

магала і дапамагае ўсім практыкам «зразумець не толькі тое, як і куды рушацца класы цяпер, але і тое, як і куды павінны рушыцца яны ў бліжэйшым будучым».

Тэорыя ўзбройвае, узбагачае практыкаў гістарычнымі і палітычнымі ведамі, яна ператварае іх у людзей з шырокім кругаглядам, з вялікай перспектывай, у людзей смелых, адчуваючых пад сабой цвёрдую глебу, глыбока аналізуючых усякую новую грамадскую з'яву. Вось адна з характэрных заяў слухача палітшколы. Тав. А. Савенкоў, член партыі, наладчык групы блока цыліндра цэха «мотор» маскоўскага аўтазавода імя Сталіна, расказвае: «Заняткі ў гуртку ленінізма прымушалі прадумваць раней пройдзенае і таннем падрыхтоўкі і перападрыхтоўкі прапагандыстаў.

Нельга цярпець такога становішча, пры якім «асноўны кадр прапагандыстаў на працягу кароткага летняга перыяда адрываецца ад прапагандысцкай работы і праpускаецца праз наспех і неахайна арганізаваныя курсы з дрэнна падабраным складам выкладчыкаў, у рэзультаце чаго прапагандысты не атрымаюць належнай падрыхтоўкі».

Такім чынам, першейшым абавязкам партыйных арганізацый з'яўляецца рашучая ліквідацыя «сезоннасці» як у прапагандзе наогул, так і ў падрыхтоўцы прапагандыстаў у прыватнасці. ЦК дае адносна гэтага зусім ясныя ўказанні, з новай сілай падкрэсліваючы ліквідаваны ў самы найкарацейшы тэрмін. Трэба памятаць, што без ведання гісторыі большэвізма, без ведання праграмы і палітыкі партыі, без ведання таго, як пабудавана, як працуе, за што змагаецца і з кім змагаецца наша партыя, ні адзін комуніст не можа апраўдаць свайго высокага звання, ён не ў стане быстра і правільна арыентавацца ў абстаноўцы, ён не можа выконваць ролю сапраўднага перадавога барацьбіта.

Публікуемая пастанова Цэнтральнага Камітэта «Аб прапагандысцкай рабоце ў бліжэйшы час» знойдзе жывейшы водгук сярод партыйных і беспартыйных мас, якія рвуцца к тэорыі, авалодваючых ведамі марксізма-ленінізма.

(Перадавы артыкул «Праўды»).

ШАНХАЙ, 13 чэрвеня. (Інф. «Праўды»). Эвакуацыя кітайскіх урадавых устаноў з Бейпіна прадаўжаецца. Пачала эвакуацыю 25-я дывізія нанкінскіх войск. З усіх урадавых устаноў Паўночнага Кітая ў Бейпіне часова астаюцца аддзяленні палітычнага і ваеннага совета «з мэтай вядзення далейшых перагавораў з японскімі ваеннымі ўладамі».

Шанхайскі друк указвае, што нанкінскі ўрад з моманту прыняцця японскага ўльтыматума страціў усю сваю ўладу ў Паўночным Кітаі.

Друк адзначае, што японскае камандаванне рашыла ачысціць усю правінцыю Хэбей не толькі ад нанкінскіх войск, але і ад усіх кітайскіх чыноўнікаў. Такім чынам, увесь Бейпін - Цяньцзінскі раён, ператвараемы ў сучасны момант у «буферную зону» паміж Кітаем і Манчжоу-Го, будзе кіравацца японскай агентурай, вярбуемай сярод кітайскай буржуазіі і чыноўніцтва. Новы адміністрацыйны апарат будзе знаходзіцца пад японскім ваенным кантролем.

Адначасова з асваеннем Паўночнага Кітая, японская ваеншчына рашыла «ўрэгуляваць» і «чахарскае пытанне». Японскае камандаванне прад'явіла **новы ўльтыматум кітайскім уладам.** У новым ультыматуме японцы патрабуюць неадкладнага звальнення генерала Сун Чжэ-юаня — губернатара правінцыі Чахар і кітайскіх чыноўнікаў, а таксама вываду з правінцыі ўсіх кітайскіх войск. Повадам для новага ультыматума паслужыў арышт чатырох японскіх разведчыкаў у Чахары

Друк сцвярджае, што новы японскі ультыматум будзе ажыццёўлен і што ўжо ў бліжэйшыя дні японцы акажуцца поўнаўладнымі гаспадарамі правінцыі Чахар.

У шанхайскіх аўтарытэтных колах указваюць, што японская ваеншчына не абмяжуецца ўстанаўленнем свайго кантролю над правінцыямі Хэбей і Чахар. Накапленне японскіх войск у Цяньцзінскім раёне разглядаецца ў гэтых колах, як падрыхтоўка да ўступлення ў раён старога рэчышча ракі Жоўтай (Хуанхэ), які ўключае правінцыі Шаньдун, Шаньсі і частку Хэнані.

***

ШАНХАЙ, 14 чэрвеня. (БЕЛТА). Японскія войскі прадаўжаюць прыбываць з Манчжурыі і сканцэнтроўваюцца ў праходах Вялікай кітайскай сцяны. Асабліва моцна іх канцэнтрацыя ў Шанхайгуане. Згодна заявы японскіх ваенных колаў, заўтра ў Цяньцзінь і Бейпін прыбудуць 30 ваенных аэрапланаў, якія зоймуцца «наглядам за перасоўваннямі кітайскіх войск, якія пакідаюць правінцыю Хэбей». У Бейпіне пануе паніка

...цэнтральнай і ўсходняй Еўропы, я лічыў важнейшай задачай аднаўленне і кансалідацыю ў іх новых граніцах цэнтральнаеўрапейскіх і балканскіх краін з тым, каб яны хутка маглі знайсці сваё месца ў еўрапейскай сям'і народаў.

Я заўсёды лічыў, што гэта задача неажыццёўна без удзелу Совецкага Саюза.

Патрэбнасць у супрацоўніцтве з Совецкім Саюзам стала асабліва адчувацца ў перыяд пачаўшагася ў 1929 годзе сусветнага эканамічнага і фінансавага крызіса.

З прыходам да ўлады нацыянал-соцыялістаў у Германіі неабходнасць удзелу СССР у еўрапейскай палітыцы стала яшчэ больш вострай, паколькі гэта змена ўлады ў Германіі пагражала парушыць еўрапейскую роўнавагу. Я свядома ўжываю гэта слова «роўнавага», хоць да яго часта адносяцца з прадузятасцю. Адным з важнейшых фактараў захавання гэтай роўнавагі з'яўляецца Ліга нацый. Перад тварам пагрозы парушэння роўнавагі павінны былі быць адшуканы ўсе шляхі і сродкі к яе захаванню. Я быў пераконан у неабходнасці для Германіі аставацца ў Лізе нацый. Я быў пераконан у неабходнасці запрашэння СССР у Лігу нацый у інтарэсах захавання роўнавагі ў Еўропе.

Прычыны эканамічнага і палітычнага парадку абвастрылі больш чым калі-небудзь пагрозу вайны. Вось чаму я з'яўляюся рашучым прыхільнікам сістэмы калектыўнай безапаснасці, як найбольш дзейснага сродку для прадухілення гэтай ... тэмп будаўніцтва ў СССР, грандыёзныя дасягненні і магчымасці будаўніцтва гэтай вялікай краіны ва ўсіх галінах і—што робіць найбольшае ўражанне — невычарпальная энергія і працоўны энтузіязм. Мне здаецца, што ў аснове гэтага энтузіязму ляжыць, папершае, усведамленне велізарных магчымасцей і, па-другое, упэўненасць у тым, што поспех усёй справы забяспечан.

Гэта воля народаў СССР да працы і іх творчы энтузіязм з'яўляюцца выдатным фактарам міру. СССР рыхтуецца да абароны, але толькі да абароны, бо яму чужды якія-небудзь агрэсіўныя намеры.

Я рад, што дзякуючы заключэнню гандлёвага дагавору і крэдытнага пагаднення, мы завязалі з Совецкім Саюзам моцныя эканамічныя адносіны. У адпаведнасці з векавой культурна-гістарычнай традыцыяй мы прыступаем да расшырэння культурных сувязей паміж нашымі абодвума краінамі. Усё гэта напаўняе мяне пачуццём шчырага задаволення.

Становішча ў Еўропе патрабуе працягу нашых намаганняў на карысць калектыўнай арганізацыі безапаснасці і працягу перагавораў аб пактах безапаснасці. Гэту неабходнасць мы, у рэзультаце маіх гутарак з вашымі выдатнымі дзяржаўнымі дзеячамі, зафіксавалі ў выданым 10 чэрвеня камюніке.

Я лічу, што бліжэйшыя два гады — 1936 і 1937 — рашаючыя гады. Калі гэтыя гады пройдуць добра, то мір у Еўропе будзе забяспечан на доўгі перыяд.

Грандыёзны фізкультурны парад у Ленінградзе

ЛЕНІНГРАД, 13 чэрвеня. (БЕЛТА). Учора ў Ленінградзе, на плошчы Урыцкага, адбыўся грандыёзны фізкультурны парад, у якім удзельнічала звыш 100 тысяч фізкультурнікаў. На парадзе прысутнічаў прыбыўшы ў Ленінград народны камісар абароны тав. **К. Е. Варашылаў.**

У 12 гадзін на галоўнай трыбуне пад бурныя апладысменты і прозвішчы крыкі «ўра» паяўляюцца т. т. **Варашылаў, Жданаў, Шкіратаў, Бубноў, Камінскі,** камандуючы войскамі Ленінградскай ваеннай акругі т. **Белаў,** тт. **Ступпе, Угараў** і інш. Адначасова трыбуну для гасцей займаюць міністр замежных спраў Чэхаславацкай рэспублікі д-р **Эдуард Бенеш** з супругай і суправаджаючыя яго асобы.

У блакітных касцюмах на трыбуну ўваходзіць **дэлегацыя рабочых-спартсменаў Францыі.**

Бесперапыннай лавінай ідуць фізкультурнікі. Плешчуцца над галовамі чырвоныя сцягі, звініць над плошчай радасць шчаслівейшага ў свеце маладога совецкага пакалення, якое дэманструе сваю сілу, здароўе і поўную гатоўнасць даць сакрушальны адпор тым, хто папрабуе пасягнуць на соцыялістычную радзіму.

Парад прадаўжаўся каля 5 гадзін.

Работа прамысловасці БССР за першую дэкаду чэрвеня

(У процантах да месячнага плана без Наркомлеса і Наркомунутгандля).

УСЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ	32,4	проц.
САЮЗНАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ	33,7	»*)
Наркамцяжпром	33,7	»
Наркамлегпром	32,4	»
Наркамхарчпром	34,3	»
РЭСПУБЛІКАНСКАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ	31,4	»
Наркаммясцпром	31,3	»**)
Наркамгас	37,6	»

*) Без ільнопрадзільнай фабрыкі імя Карла Маркса, Наркамлегпрома, маслаpобчай галіны і аднаго мясакамбіната Наркамхарчпрома.

**) Без тарфяной прамысловасці.

—o—

Выкананне месячнага плана па гарадах БССР

Бабруйск	37,7	проц.
Рэчыца	37,7	»
Барысаў	35,2	»
Віцебск	33,9	»
Магілеў	33,6	»
Гомель	32,0	»
Менск	30,8	»
Орша	30,5	»

Кіраўніцтва Наргасуліку БССР.

17 чэрвеня ў 6 гадз. вечара ў Доме партактыва склікаецца

АГУЛЬНАГАРАДСКІ ПАРТЫЙНЫ АКТЫЎ МЕНСКАЙ ПАРТАРГАНІЗАЦЫІ

па пытанню:

Вынікі чэрвеньскага пленума ЦК ВКП(б)

Члены ЦК КП(б)Б, члены Менгаркома КП(б)Б, члены парткалегіі КПК па БССР, члены бюро ЦК ЛКСМБ праходзяць па сваіх мандатах.

Сакратары парткомаў павінны прадставіць імянныя спіскі партактыва, па якіх яны атрымліваюць спецыяльныя прапускі 16 чэрвеня з 10 да 2 гадз. дня ў гаркоме (пакой 55).

Сакратар Менгаркома КП(б)Б ХАДАСЕВІЧ.

Буйны заказ СССР у Чэхаславакіі

ПРАГА, 14 чэрвеня (БЕЛТА). У лік нядаўна падпісанага ў Чэхаславакіі пагаднення аб 5-гадовым аблігацыйным крэдыце Саюзметімпартам (совецкае таварыства па імпарту чорных металаў) заключан першы дагавор з віткавіцкімі заводамі аб буйным заказе (на 26 млн. чэшскіх крон) на чыгуначныя матэрыялы (поўскаты, паравозныя трубы і інш. матэрыялы).

СОТНІ ЗАБІТЫХ І РАНЕНЫХ

КАТАСТРОФА НА ВАЕННЫМ ЗАВОДЗЕ У ГЕРМАНІІ

БЕРЛІН, 13 чэрвеня. (БЕЛТА). Афіцыяльна паведамляецца, што сёння каля 3 гадзін дня на заводзе ўзрыўчатых матэрый «Вестфаліш-Ангальтышэ шпрэнгштоф-фабрык» у Рэйнсдорфе (каля Віттэнберга) выбухнуў вялікі ўзрыў. Услед за гэтым пачаўся пажар.

***

РЫМ, 14 чэрвеня. (БЕЛТА). Як паведамляюць карэспандэнты рымскіх газет з Берліна, колькасць ахвяр у рэзультаце катастрофы ў Рэйнсдорфе дасягае нібыта 1.500 чалавек. Паводле слоў карэспандэнтаў, пажарам горад Рэйнсдорф ператворан у суцэльныя руіны.

Завод у Рэйнсдорфе—адзіны германскі завод узрыўчатых матэрыяў, які па версальскаму дагавору меў права працаваць для арміі. На заводзе выраблялiся, галоўным чынам дынаміт і порах

АД'ЕЗД д-ра ЭДУАРДА БЕНЕША ЗА ГРАНІЦУ

13 чэрвеня міністр замежных спраў Чэхаславакіі д-р Эдуард Бенеш з жонкай выехалі за граніцу. Па дарозе міністр спыніцца на некаторы час у Харкаве і Кіеве.

Міністра суправаджаюць пасланнік Чэхаславацкай рэспублікі ў СССР п. Багдан Паўлу з супругай і заг. пратакольным аддзелам НК замежных спраў тав. В. Н. **Бэрноў.**

На Курскім вакзале п. Бенешу былі аказаны ўрачыстыя і прыязныя провады. Вакзал упрыгожан совецкімі і чэхаславацкімі сцягамі.

Для провадаў міністра замежных спраў Чэхаславакіі на вакзал прыбыў народны камісар па замежных справах тав. М. М. **Літвінаў** з жонкай, нам. наркома замежных спраў тав. Н. Н. **Крэсцінскі,** старшыня Маскоўскага совета тав. Н. А. **Булганін,** заг. 2-га заходняга аддзела НКЗС тав. Д. Г. **Штэйн,** заг. пратакольнага аддзела НКЗС тав. В. Н. **Бэрноў,** часова выконваючы абавязкі камандуючага войскамі Маскоўскай ваеннай акругі Б. С. **Гарбачоў,** начальнік аддзела знешніх адносін Наркамата абароны тав. А. І. **Геккер,** старшыня Ўсесаюзнага таварыства культурнай сувязі з заграніцай тав. А. Я. **Аросеў,** нам. заг. 2-га заходняга аддзела НКЗС Ф. В. **Лінде,** увесь склад чэхаславацкай місіі ў Маскве, французскі пасол п. **Альфан,** румынскі пасланнік г. **Чыунту,** адказныя работнікі НКЗС, прадстаўнікі совецкай грамадскасці і шматлікія прадстаўнікі совецкага і замежнага друку.

Цёпла развітаўшыся з тав. М. М. Літвінавым і іншымі праваджаючымі, д-р Эдуард **Бенеш** і ўсе суправаджаючыя яго ўваходзяць у вагон. У 20 гадзін 15 мін. поезд адыходзіць. (БЕЛТА).

Партыйнае будаўніцтва

ШТОДЗЕННА КІРАВАЦЬ КОМСАМОЛАМ

КІРАЎНІЦТВА КОМСАМОЛАМ ПЕРАДАВЕРЫЛІ

Амаль палова рабочага калектыва менскага завода імя Молатава —гэта рабочая моладзь.

Кожны год прыходзяць на завод сотні маладых рабочых. Адны з профтэхшколы, другія—непасрэдна з калгасаў. Гэта моладзь патрабуе сур'ёзнай і клапатлівай работы па перавыхаванню. Комсамольская-ж арганізацыя не ахватвае сваім уплывам гэту моладзь. І гэта няўдзіўна. Сакратар комсамольскага камітэта тав. Розава працуе на гэтай рабоце няўдаўна—другі толькі месяц. Вопыту яна не мае, а партыйная арганізацыя не дапамагае комсамольцам, не кіруе іх работай.

Асабліва дрэнна выкарыстоўваецца вольны час моладзі. Можна сказаць, што тут комсамол зусім не адчуваецца. Узяць, напрыклад, інтэрнат 125. Прыходзяць сюды моладзь пасля работы і не ведае, чым заняцца. Няма тут ні радыё, ні шашак, ні даміно, і нават газет. Моладзь пачынае граць у карты, п'янстваваць.

Інтэрнат знаходзіцца каля самай рэчкі, а лодак няма ні адной.

У інтэрнатах № № 3 і 4 становішча не лепшае, хоць там ёсць фізкультурны гарадок і ленкуток, прычым апошні ўжо больш поўгода знаходзіцца на замку. Рэдка, вельмі рэдка заглядаюць кіраўнікі парткома і комсамольскай арганізацыі ў інтэрнаты. Не ведаюць яны, як жыве моладзь пасля работы.

Партгрупы не цікавяцца, не дапамагаюць комсамольцам. Комсамольскі арганізатар адзелачнага цэха т. Бялова па сваёй ініцыятыве сабрала комсамольскі сход, запрасіла партыйцаў і паставіла пытанне аб дапамозе комуністаў рабоце комсамола. Пагаварылі, вылучылі партпрымацаванага і на гэтым партгрупа супакоілася. Між тым, у гэтай комсамольскай групе ёсць комсамолец — кандыдат партыі тав. Добравольскі, які не жа-

ЧЫМ НЕЗДАВОЛЕНЫ КОМСАМОЛЬЦЫ?

На Менскай шчотачнай фабрыцы працуе 250 чалавек моладзі. Майстры, брыгадзіры, тэхнікі, прафоргі—усё гэта моладзь, комсамольцы. Сярод іх большая частка «выдатнікаў».

Маладыя работніцы (іх на фабрыцы пераважная большасць) вучацца ў вячэрніх школах, рабфаках, для іх адкрыты шырокія гарызонты, яны рыхтуюцца стаць інжынерамі, урачамі, настаўнікамі.

Але сярод фабрычнай моладзі ёсць значная частка, якія нядаўна прыбылі з вёсак, яны патрабуюць да сябе асаблівай увагі комсамольскай і партыйнай арганізацыі. Комсамольская арганізацыя толькі пры дзейснай дапамозе парткома справілася-б з вялікай і складанай задачай перавыхавання гэтых новых пластоў моладзі.

Дапамога-ж парткома комсамольскай арганізацыі вельмі слабая, аб гэтым гавораць хацябы такія факты: У ткацкім цэху, комсамольская палітвучоба не арганізавана. Усю зіму збіраліся арганізаваць палітгурток і да гэтага часу яго не арганізавалі. У наборным ёсць комсамольцы, якія не наведваюць палітзаняткаў (Баравік, Цянская, Дашкевіч, Яцкевіч). У гэтым-жа цэху не працуе гурток па падрыхтоўцы моладзі ў комсамол. І гэта ў двух асноўных цэхах фабрыкі.

— Часта комсамольцы, якія чытаюць кніжку, або праглядаюць кінокарціну, не разумеюць іх палітычнай сутнасці, не здольны правільна ацаніць факты, а на фабрыцы ніхто ім не растлумачвае, але і на гэты раз пытанне асталося толькі ў плане.

Сходы комсамольскай арганізацыі фабрыкі яшчэ не сталі адной з асноўных форм выхавання комсамольцаў. Яны праводзяцца без усякай папярэдняй падрыхтоўкі, а ў лепшым выпадку комсамольцы даведваюцца аб сходзе напярэдадні, а то і ў дзень самага схода. І нядзіва, што процант наведвання сходаў комсамольцамі не вышэй 70, што на сходах заўсёды выступаюць «штатныя» аратары. Асобныя комсамольцы тлумачаць гэта тым, што пытанні, якія абгаварваюцца на сходзе, іх не цікавяць.

Асабліва абураючым з'яўляецца факт, калі дырэктар фабрыкі Гасілоўскі, ён-жа і партпрымацаваны да комсамольскай арганізацыі, у дзень комсамольскага схода 5 чэрвеня склікаў тэхнічную нараду, чым па сутнасці сарваў комсамольскі сход.

50 проц. рабочых фабрыкі—гэта моладзь, і кіруючыя арганізацыі фабрыкі павінны былі ўлічыць спецыфіку работы з моладдзю для таго, каб значную частку сваёй работы праводзіць сумесна з комсамольскай арганізацыяй, але гэтага няма.

24 мая была сарвана комсамольская масоўка і ніхто — ні з работнікаў парткома, ні заўкома—не лічылі патрэбным не толькі дапамагчы ў правядзенні масоўкі, але нават не зацікавіліся паглядзець як яна арганізавана.

— Слабасць цэхавага комсамольскага актыва перашкаджае нам узняць пытанні, якія-б зацікавілі моладзь,—гаворыць сакра-

Дзіцячая пляцоўка ў калгасе «Чырвоныя Кашары», Рагачоўскага раёна.

Фото КАПЛІНСКАГА.

АБ БУДАЎНІЦТВЕ ДРОБНЫХ ГІДРАСТАНЦЫЙ У БССР

Развіццё нізавой прамысловасці, размешчанай пераважна ў раённых цэнтрах, павелічэнне колькасці МТС і МТМ, безупынны рост будаўніцтва школ, дамоў соцыялістычнай культуры, клубаў, бальнічных гарадкоў, друкарань, гукавых кіно, тэатраў і лазняў прад'яўляюць з кожным годам усё большыя і большыя патрэбнасці ў электраэнергіі.

Для пакрыцця попыту на электраэнергію ў тых раённых цэнтрах, калгасах і вёсках, якія ў бліжэйшыя гады не могуць быць далучаны да буйных электрастанцый, трэба развіваць дробнае электрабудаўніцтва, у першую чаргу шляхам пабудовы (дзе гэта па мясцовых умовах магчыма) дробных гідраэлектрастанцый.

Галоўная перавага гідрасілавых установак заключаецца ў тым, што яны не патрабуюць апалу. Сабекошт выпрацоўваемай электраэнергіі гідраэлектрастанцыямі значна ніжэй у параўнанні з паравымі электрастанцыямі.

Вопыт работы нашых дробных цеплавых станцый, а часта і вацца галоўным чынам для сельскіх млыноў. З гэтай колькасці толькі каля 5 установак з'яўляюцца чыстымі гідрастанцыямі. Каля адной трэці наяўных плацін зусім лёгка можна прыстасаваць сіламі і сродкамі саміх калгасаў для пабудовы 200 гідраэлектрастанцый. Агульная магутнасць іх будзе складаць 1.600—2.000 кіловат. 50 тысяч электрычных лямпак засвецяць у дамах калгаснікаў. Сотні малатарань, дзесяткі дробных прадпрыемстваў будуць прыведзены ў рух электрычнай энергіяй.

Наяўнасць вялікай колькасці сельскіх млыноў з гідраўстаноўкамі (вадзяныя турбіны Фрэнсіса вертыкальнага тыпу) дае магчымасць вельмі лёгка прыстасаваць іх да выпрацоўкі таннай электраэнергіі.

У тых выпадках, калі існуючая ўстаноўка абсталявана вадзянымі коламі, прыстасаванне яе для электрыфікацыі зрабіць цяжка з-за малой колькасці абаротаў кол і нязначнага каэфіцыента карыснага дзеяння. Тут неабходна вадзяныя колы замяніць на турбіну Фрэнсіса,

Насустрач усебеларускаму народнаму святу

ЗМАГАЮЦЦА ЗА ПРАВА ПАДПІСАЦЬ ПІСЬМО ТАВАРЫШУ СТАЛІНУ

Ужо 5 год працую я свінаркай у соўгасе «Усце». Я старалася працаваць як найлепш і адкормачная брыгада, брыгадзірам якой з'яўляюся я, кожны год перавыконвала план прывесу свіней і здачы мяса дзяржаве. За гэту работу ўрад узнагародзіў мяне ордэнам працоўнага чырвонага сцягу БССР. Многа разоў я была прэміравана, была дэлегатам раённых, рэспубліканскіх і ўсесаюзных з'ездаў. У 1934 г. цэнтральная конкурсная камісія прысудзіла мне прэмію 250 руб., а маёй брыгадзе 500 руб. за перавыкананне планаў прывесу і добрую кандыцыю здаваемага бекона.

Тая галіна, дзе я працую — соўгасная жывёлагадоўля — яшчэ адстае. Мы яшчэ не навучыліся, не ўмеем працаваць так, як гэтага патрабуе ад нас наша партыя. Наш соўгас, напрыклад, трэці год знаходзіцца ў прарыве. У матачных брыгадах у нас вялікі процант адыходу маладняка. Гэта адбываецца больш за ўсё таму, што многія свінары і многія з зоатэхнічнага персанала не твараюць яшчэ душой за сваю справу, не хочуць клапатліва і з любоўю вырошчваць маладняк.

Але ў нашых свінасоўгасах не ўсе дрэнна працуюць. У нас у соўгасе «Усце» ёсць ударнікі-свінары. Напрыклад, пасланы палітаддзелам для ўмацавання свінафермы брыгадзір-комуніст тав. Максімаў, комсамолка Арцёмава, па групе якой самы меншы адыход сысуноў, работніца Раманенка, якая вырошчвае добрых ад'ёмышаў, прэміраваная разам са мной за добры адкорм, Катлоўская Аляксандра і некаторыя іншыя.

Я звярачаюся да знатных людзей свінасоўгасаў, да ўдарнікаў і старых рабочых-свінароў з заклікам прыйсці к усебеларускаму народнаму святу, к дню атрымання высокай узнагароды — ордэна Леніна з лепшымі, чым цяпер, паказальнікамі. За месяц, які яшчэ астаецца, мы можам і павінны зрабіць многае.

Трэба ўжо цяпер пачаць падрыхтоўку да зімоўкі, падрыхтавацца да сустрэчы новых апаросаў, каб захаваць іх ад адыходу, трымаць усе групы свіней на пасьбішчы і не пазней 25 чэрвеня выканаць поўгадавы план мясаздачы.

Тады мы будзем мець права 11 ліпеня падпісаць у ліку ўсіх знатных людзей рэспублікі пісьмо нашаму любімаму правадыру таварышу Сталіну.

ПУЦКАЛЁВА Х. С.

Ударніца соўгаса «Усце», Аршанскага раёна, узнагароджаная ордэнам працоўнага чырвонага сцягу.

Спаборніцтва на лепшую сустрэчу свята

ВІЦЕБСК, 13 чэрвеня. (Кар. «Звязды»). Завод імя Кірава ўзмоцнена рыхтуецца да сустрэчы ўсебеларускай урачыстасці. Ва ўсіх цэхах разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва за гонар падпісаць пісьмо тав. Сталіну, паездкі на ўрачыстасць у Менск і ў экскурсіі на маскоўскі метрапалітэн. Асноўныя пункты спаборніцтва—датэрміновае выкананне плана здачы прадукцыі на «выдатна» і ўключэнне ў другі тур тэхнічнай вучобы на атрыманне значка «ЗОТ» другой ступені.

Заводскі двор азеляняецца і насаджваецца кветкамі. У цэнтры двара будуецца цэментаваны фантан. Тут-жа, у дні свята будзе арганізавана ўрачыстая закладка помніка тав. Кіраву, імем якога называецца завод. Асабіста тав. Гіналю рабочы калектыў завода рыхтуе каштоўны вытворчы падарунак, які будзе яму ўручан знатнымі людзьмі завода.

На ўрачыстую паездку ў Менск выязджае спецыяльная калона веласіпедыстаў, лепшых ударнікаў завода.

У дні свята заводскімі арганізацыямі будзе праведзен вечар—сустрэча з калгаснікамі сваіх падшэфных калгасаў—«Другая пяцігодка» і «Прагрэс», куды выедзе спецыяльная культбрыгада са сваім духавым аркестрам. Лепшыя калгаснікі-ўдарнікі запрашаюцца на свята ў горад.

АРК. ЗАРУБЕЖНЫ.

Прадсвяточныя экскурсіі рабочых

скай рабоце. На сходы ён не з'яўляецца і комсамольскіх заданняў не выконвае. Аб гэтым было даведзена да ведама сакратара парткома т. Асінчыка, але ён не палічыў патрэбным абгаварыць гэта пытанне.

— Паставілі маю справаздачу на партгрупе, — расказвае комсамольскі арганізатар зборачнага цэха т. Ас[illegible]овіч.—Пагаварылі, прынялі пастанову і на гэтым парторг **Бейненсон** супакоіўся.

Усё кіраўніцтва комсамольскай арганізацыяй партком усклаў на партпрымацаваўшага тав. **Муроха.** А паколькі тав. Мурох апошнія два месяцы быў хворы, то комсамолам ніхто не цікавіўся.

Р. БАРЫСАЎ.

як трэба разумець прачытаную кніжку, прагледжаную кінокарціну — гаворыць комсорг ткацкага цэха **Бродкіна.**

Ініцыятарам калектыўнага разбору кнігі **Астроўскага** «Как закалялась сталь» выступіла беспартыйная моладзь і толькі тады ўключылася комсамольская арганізацыя.

У красавіцкім плане работы партыйнага камітэта фабрыкі было намечана заслухаць інфармацыю аб палітвучобе комсамольцаў. Але партком для гэтага так і не выбраў часу. У майскім плане работы было намечана заслухаць даклад аб рабоце комсамольскай арганізацыі, ленка.

Між тым, не было такога выпадку, каб комсамольскі камітэт склікаў-бы комсоргаў для прапрацоўкі з імі нават спецыяльных пытанняў унутрысаюзнай работы. Да гэтага часу ні ў комсамольскіх групах, ні на камітэце комсамола не практыкуюцца самасправаздачы комсамольцаў.

Вывад са сказанага ясны. Партыйная арганізацыя шчотачнай фабрыкі імя Крупскай не займаецца пытаннямі работы комсамола, не дапамагае комсамольскаму камітэту ў яго складанай рабоце — выхаванні моладзі.

ФРЫД.

болып буйных паказвае, што выдаткі на апал складаюць у сабекошце электраэнергіі каля 60 проц. А сабекошт кіловаттадзіны энергіі абыходзіцца ў 30-45 кап. Між тым, на існуючых у БССР дробных гідрастанцыях адпаведныя паказальнікі складаюць 40 проц. і 12—18 капеек.

Валяныя турбіны, якія ўстанаўляюцца на гідрастанцыях, прадстаўляюць зусім нескладаную машыну. Адсюль і кадры для іх магчыма падрыхтаваць лягчэй, чым для цеплавых. Найбольш рацыянальнай формай дробнага электрабудаўніцтва будзе пабудова гідрастанцыі на малых рэках.

На рэках БССР зараз ёсць каля 600 плацін, з агульнай магутнасцю вадзяных установак у 10 тысяч конскіх сіл, якія выкарыстоў-

...

Наркамат мясцовай прамысловасці абавязаўся арганізаваць на заводах Белметалтрэста выраб турбін Банкі і прапрацаваць пытанне аб магчымасці вырабу ў БССР турбін Фрэнсіса.

Тэхнічную дапамогу, абсталяваннем і доўгатэрміновым крэдытаваннем дробнага гідраэлектрабудаўніцтва акажа калгасам і соўгасам Беларуская вадзяная гаспадарка Наркамзема БССР.

Белводгасу і Наркамзему неабходна ўжо самы бліжэйшы час шырока папулярызаваць пытанне дробнага гідрабудаўніцтва сярод нізавых арганізацый. Вызначаныя крэдыты на калгаснае гідрабудаўніцтва на 1935 год павінны быць поўнасцю выкарыстаны.

І. СМІРНОЎ.

па Менску

Гарадская камісія па падрыхтоўцы і правядзенню святкавання 15 гадавіны вызвалення БССР ад белапалякаў арганізуе з 17 чэрвеня па 5 ліпеня аднадзенныя культурна-палітычныя экскурсіі рабочых і іх утрыманцаў па фабрыках, заводах, музеях і культурных установах Менска.

Экскурсіямі будуць абслужаны рабочыя і служачыя 50 прадпрыемстваў і ўстаноў. Зацверджаны 7 маршрутаў, у якія ўваходзяць: музей рэволюцыі, машынабудаўнічы завод імя Варашылава, фабрыка «Комунарка», гістарычны музей, Акадэмія навук, клінічны гарадок, калгас «Сеніца», фабрыка-кухня, санаторый «Навінкі» і інш.

Дзеці рыхтуюць музычную пастаноўку

ВІЦЕБСК, 14 чэрвеня (Кар. «Звязды»). Віцебскі Дом мастацкага выхавання дзяцей 15-ю гадавіну вызвалення Беларусі ад белапалякаў і дзень ўзнагароджання рэспублікі ордэнам Леніна святкуе адначасова з першай гадавінай свайго існавання.

Дзеці рыхтуюць к пастаноўцы музычную п'есу «На Днявры». П'еса напісана па матывах паэмы Бязыменскага «Трагедыйная ноч». Яна будзе пастаўлена ў буйнейшых клубах горада для рабочых і вучнёўскай дзетвары, сярод якой выхаванцы Дома заваявалі [illegible] і шырокую сімпатыю.

Рост добрабыту калгаснікаў СССР і збядненне працоўных сялян Польшчы

□ □ □

П. ТАДЭУШ

□

Перамога калгаснага ладу азнаменавала перамогу соцыялізма ў галіне сельскай гаспадаркі, дзе разгромлен апошні аплот капіталістычнай эксплаатацыі — кулацтва. Падарваны самыя глыбокія карэнні капіталізма, галечы і разарэння працоўнага сялянства. Буйная соцыялістычная вытворчасць калгасаў і соўгасаў стварыла асновы для бурнага росту прадукцыйных сіл сельскай гаспадаркі, росту прадукцыйнасці працы, росту ўраджайнасці і даходнасці калгасаў.

Вось, напрыклад, даныя, якія ілюструюць рост добрабыту калгаснікаў Сіроцінскага раёна (па даных інстытута эканомікі БелАН).

Сям'я Краўчанкі І. Л. (старшы конюх калгаса імя Дзяржынскага) выпрацавала ў 1932 г. 890 працадзён, у 1933 г. — 1.170 працадзён, а ў 1934 г. — 1.411,6 працадзён.

Вялікі ўдзел членаў сям'і ў калгаснай працы забяспечыў атрыманне вялікай колькасці прадуктаў і грошай.

Так, сям'я Краўчанкі ў 1934 г. атрымала 26.4 цэнтнераў зерневых (19.7 цэнтнераў у 1933 г.), бульбы — 114,6 цэнтнераў, (57 цэнтнераў у 1933 г.), грошай — 1.869,4 рублёў (замест 318 рублёў у 1933 г.).

Цікавыя даныя расходаў сям'і калгасніка Краўчанкі: 74,8 проц., або 1.496 руб. затрачана на куплю промтавараў (у 1932 г. 732 руб., а ў 1933 г. — 971 руб.), з іх на адзенне і абутак — 50 процантаў. Абутку куплена ў 1934 г. 11 пар, замест трох пар у 1932 г.; гатовай бялізны ў 1934 г. — 12 камплектаў замест 2 камплектаў у 1932 годзе. На тлушчы і прадукты харчавання выдаткавана 109 руб., на культурна-бытавыя патрэбы каля 400 руб., або 20 проц., на зборы і падаткі — 0,8 проц. свайго даходу.

З ростам даходаў у калгасах растуць і культурныя запатрабаванні. Так, па калгасу імя Дзяржынскага раней выпісвалася 7 экземпляраў газет і журналаў на суму 57 руб., а ў 1934 г.—33 экземпляры — на суму 507 руб. — рост амаль у 9 раз. Калгаснік Краўчанка на выпіску газет і кніг запраціў у 1932 г. 12 руб., а ў 1934 г. — 42 рублі.

— Праз умацаванне свайго калгаса я іду да заможнага і культурнага жыцця,—гаворыць калгаснік-ударнік Краўчанка.

Сям'я калгасніка-ўдарніка, занятага на палявых работах, Е. А. **Булаўкіна** (калгас імя Урыцкага) выпрацавала ў 1933 г. 533 працадні, а ў 1934 г. — 617. Калі сям'я Булаўкіна атрымала ў 1932 г. 2,5 цэнтнера зерневых, 24,5 цэнтнеры бульбы і 6,4 цэнтнера гароднiны, дык у 1934 г. яна атрымала адпаведна 21,2; 56 і 14 цэнтнераў.

Расход сям'і Булаўкіна на набыццё промтавараў у 1934 г. выразіўся ў 1.056 руб., замест 599 руб. у 1933 годзе.

На адзенне і абутак выдаткавана 679 руб., куплена 10 пар скуранога абутку (замест 8 пар у 1932 г.), набыта 30 метраў тканіны на 140 руб., гатовага адзення і бялізны куплена 13 камплектаў у 1934 г. замест 6 камплектаў у 1932 годзе.

— Да калгаса я быў бедняком і больш як 300—400 руб. валавога даходу ніколі не меў. А ў калгасе толькі на набыццё адных промтавараў я затрачваю ад 500 да 1000 руб. штогод[illegible]. Набыў швейную машыну за 130 руб., купляю чай, цукар, кансервы, выпісваю газеты, адным словам далучаюся да культуры, — гаворыць аб сабе Булаўкін.

Сям'я брыгадзіра **Ігнаценка Г. А.** (калгас «Ленінец») выпрацавала ў 1934 г. 861 працадзень. Затраціла на набыццё промтавараў 3.334 руб. (у 1932 г.—2.110 руб., у 1933 г. — 2.890 руб.): з іх на абутак і вопратку 1.139 руб. (34 проц.), на культурна-бытавыя патрэбы — 235 руб. (7 проц.), у тым ліку на газеты і кнігі 95 руб. замест 70 руб. у 1933 годзе.

У калгасе «Чырвоны пахар» Байханскага сельсовета, Гарадоцкага раёна, на аснове высокай ураджайнасці і развіцця жывёлагадоўлі кошт працадня павялічыўся з 1,8 кілограма ў 1933 г. да 4,1 кілограма ў 1934 г., а бульбы—з 4,2 кілограма ў 1933 г. да 12,7 кілограмаў у 1934 г. Валавы даход калгаса павялічыўся ў два разы. У 1935 г. усе калгаснікі (60 гаспадарак) маюць па карове і 21 гаспадарка — па дзве цёлкі. 51 гаспадарка мае па 4 аўцы.

Рост культурнасці ў калгасе «Чырвоны пахар» характарызуецца такімі данымі:

	1934	1933
Маюць жалезныя ложкі (з пруж. матрацамі)	9	—
» гадзіннікі	60	15
боты	60	27
» валёнкі з галошамі	59	21
» хромавыя боты	31	9
» баціні з галошамі	54	24
Ядуць з асобных талерак	20	4
Маюць брытвы і рэгулярна брыюцца	53	40
Маюць іконы	6	24
Выпісваюць газеты	57	9
Хаты выклеены абоямі	52	10
Дзеці наведваюць школу	Усе	8 не хадзіла.

Вышэйуказаныя даныя наглядна паказваюць эканамічны і культурны рост калгаса і калгаснікаў.

Асновай росту калгаснай заможнасці, росту кошту працадня, росту даходаў калгаса з'яўляецца высокі ўраджай калгасных палёў, заваяваны ў барацьбе за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгасаў. Калгас імя Свердлова, Прускага сельсовета, Капыльскага раёна, атрымаў у 1934 г. ураджай жыта 16 цэнтнераў, азімай пшаніцы 18 цэнтнераў, ячменю 24,4 цэнтнераў, аўса 19,4 цэнтнераў, бульбы 169 цэнтнераў, ільновалакна 4,6 цэнтнера.

Калгас імя 8 сакавіка, Браткоўскага сельсовета, Капыльскага раёна, сабраў ураджай з гектара: жыта 14 цэнтнераў, азімай пшаніцы 18,3, ячменю 17,5, бульбы 135 цэнтнераў. Такіх калгасаў ёсць нямала.

Іншае становішча працоўных сялян у Польшчы і ў Заходняй Беларусі, якія знаходзяцца пад ярмом польскіх фашыстаў.

«Беларуская крыніца» за 17 сакавіка 1935 г. прыводзіць даныя бюджэта сялянскай гаспадаркі в. Ялаўка, Гродзенскай акругі, маючай 4 гектары пахаці, 2 гектары пасьбішча і 2,5 гектара сенажаці. Селянін гэты мае траіх дзяцей. Увесь даход у 1933 г. складаў 390 злотых (85 руб. 80 кап.), а ў 1934 годзе — 219 злотых (48 руб. 18 кап.), а расход у 1933 г. — 385 злотых (84 руб. 70 кап.), а ў 1934 г. — 215,5 злотых (47 руб. 41 кап.).

Расходная частка бюджэта гэтага селяніна, гаспадарка якога адносіцца да тыпу заможнай, вельмі паказальна. Каля 40 проц. бюджэта ідзе на падаткі, на ўплату процантаў па запазычанасці. Вытворчыя расходы ў 1934 г. скараціліся да 44 злотых (9 руб. 68 кап.), замест 54 злотых (11 руб. 88 кап.) у 1933 годзе. Рэзкае скарачэнне адбылося і на сродкі спажывання. Так, на абутак у 1933 г. затрачвалася 11,1 злотых (2 руб. 44 кап.), а ў 1934 г. — 2,45 злотых, (54 кап.). На куплю цукру расходавана ў 1933 г. 3,1 злотых, а ў 1934 г. 1,8 злотых (40 кап.). За ўвесь год было спажыта ўсёй сям'ёй каля 1½ кілограма мыла, каля 6 кілограм газы і 1½ кілограма цукру. Расходы на культурныя патрэбнасці ўпалі з 6 злотых і 95 грош. у 1933 г. да 2 злотых (44 кап.) у 1934 годзе.

Параўнайце даход радавога калгасніка Краўчанкі (2000 руб. за 1934 г. і даход польскага селяніна (48 руб. 18 кап.). Калгаснік Краўчанка падатку плаціць 0,8 процанта, а польскі селянін каля 40 процантаў свайго даходу. Калгаснік на культурна-бытавыя патрэбы затрачвае па 400 руб.—20 проц., а польскі селянін на гэтыя патрэбы расходаваў 44 кап., або 0,9 процанта. Вось яна, «культура» фашысцкай Польшчы.

Апісаная вышэй гаспадарка польскага селяніна з'яўляецца заможнай, якая дазваляе сабе ўжываць (калі тыя крохі, што набываюцца да свят можна назваць ужываннем) цукар, мыла, соль. Большасць-жа сялянскіх гаспадарак Польшчы, асабліва Заходняй Беларусі, маючых 2—3 гектары малаўраджайнай зямлі, жыве галадаючы. Тут не ўжываюць ні цукру, ні газы, ні солі, ні нават запалак. Па даных статыстычнай управы ў Польшчы ёсць 2.110 тысяч сялянскіх гаспадарак, якія маюць у сярэднім 2 гектары зямлі, шрычым 1,3 гектара пахаці. Такія гаспадаркі маюць 11 мільёнаў чалавек, г. зн. каля 35 проц. насельніцтва ўсёй дзяржавы. Даход аднай сям'і складае 1,5 гроша (¾ кап.) у дзень.

Збядненне польскай вёскі прызнае і міністр земляробства Польшчы Панятоўскі, які на адной з сеймавых сесій прывёў такія лічбы: расходы сям'і селяніна з 4 чалавек, на такія групы прадметаў, як адзенне, бялізна, абутак, складалі ў 1933 г. 124 злотых (27 руб. 28 кап.), а ў 1934 г.—64 злотых (14 руб. 8 кап.). Збыт сельгасмашын упаў у параўнанні з 1928 г. у 10 раз.

Капіталізм нясе сялянам разарэнне, галечу, голад, беспрацоўнасць.

Соцыялізм, калгасны лад адкрывае перад працоўным сялянствам забяспечанае заможнае, культурнае жыццё.

«Соцыялізм, марксісцкі соцыялізм азначае не скарачэнне асабістых патрэбнасцей, а ўсямернае іх расшырэнне і росквіт, не абмежаванне або адмаўленне ад задавалення гэтых патрэбнасцей, а ўсебаковае і поўнае задавальненне ўсіх патрэбнасцей культурна-развітых працоўных людзей» (Сталін, даклад на XVII з'ездзе ВКП(б).

У кожным раёне, у кожным калгасе ордэнаноснай БССР цяпер мы можам знайсці дзесяткі і сотні прыкладаў, якія з'яўляюцца лепшым сведчаннем таго, што такое соцыялізм.

ТОЛЬКІ АБЯЦАННІ

(ПІСЬМО СЛУЖАЧЫХ)

На адлегласці 3 кілометраў ад Магілева знаходзіцца вёска Палыкавічы. Яна ўваходзіць у абслугоўванне Магілеўскага горсовета.

Магілеўскі горсовет замест таго, каб раз назаўсёды пабудаваць добрую шасейную дарогу, кожны год траціць дзесяткі тысяч руб. на рамонт існуючай дарогі, якая злучае горад з Палыкавічамі. Варта толькі прайсці невялікаму дажджу, як па гэтай дарозе нельга не толькі праехаць, але нават і прайсці.

Яшчэ горш прыходзіцца дзецям. Яны зусім пазбаўлены магчымасці ў дрэнную пагоду хадзіць у школу. Аб гэтым ніхто не клапоціцца.

Не лепшае становішча і па культурнаму абслугоўванню гарадка. Кожную восень і ў пачатку вясны культурнае жыццё ў гарадку спыняецца.

На апошнім справаздачна-перавыбарчым сходзе горсовета старшыня РВК тав. **Пушчын** яшчэ раз абяцаў, што шасейная дарога ў гарадок будзе пабудавана ў гэтым годзе. Але вось ужо 3 гады як Пушчын толькі абяцае.

Працоўныя Палыкавіч чакаюць не абяцанняў, а канкрэтнай справы па паляпшэнню іх матэрыяльна-бытавых умоў. Гэта павінны зразумець горсовет і старшыня РВК тав. **Пушчын.**

ВУЛЬТ, КОТАЎ, БЕЛЯНІН, КОНАНАЎ і ФЕДАРАЎ.

АД РЭДАКЦЫІ:

Ігнараванне наказу выбаршчыкаў нельга інакш расцэньваць, як бездаказныя адносіны.

Чакаем ад горсовета і райвыканкома тэрміновых мер, каб на тэрыторыі Магілеў—Палыкавічы была пабудавана добрая шасейная дарога і пры тым у гэты будаўнічы сезон.

—о—

КАЛІ НАМ ПРЫШЛЮЦЬ АПТЭЧКІ?

(ПІСЬМО ВЕТУРАЧА)

У красавіку гэтага года Бярэзінская ветэрынарная лячэбніца пералічыла ў Менскі ветэрынарны склад 5.740 руб. на набыццё 82 калгасных аптэчак.

Мы былі ўпэўнены, што работнікі ветэрынарнага склада (загадчык Якаўлеў) неадкладна вышлюць нам аптэчкі. Але дарэмна. Чакаем ужо два месяцы і колькі яшчэ прыдзецца чакаць невядома.

ШАПІРА.

—о—

БАРАЦЬБА З ПУСТАЗЕЛЛЕМ—АГУЛЬНАКАЛГАСНАЯ СПРАВА

ІНДЫВІДУАЛЬНАЯ ЗДЗЕЛЬШЧЫНА НА ПРАПОЛЦЫ

На прапołку 2,3 гектара звышраннята ільну калгасніцы вышлі гуртам, чалавек 40. Работа ішла вельмі марудна. Якасць работы праверыць нельга было.

Тады ў калгасе рашылі вызначыць кожнай калгасніцы асобны ўчастак і замацаваць яго за адным чалавекам на ўвесь час праполкі і ўборкі. Брыгадзіры дакладна падлічылі сілы, нагрузку.

Возьмем другую брыгаду. Тут на кожную жанчыну прыпадае ў сярэднім 65 сотак гектара ільну. Брыгадзір Шастакоў Фёдар кожнай палольшчыцы адвёў участак па 65 сотак гектара. Каля кожнага ўчастка ўбіт колік, да яго прыбіта дошчачка з надпісам, за кім гэты ўчастак замацаваны.

Прадукцыйнасць працы рэзка ўзнялася.

Пры індывідуальнай здзельшчыне ў соцспаборніцтва ўступаюць члены адной сям'і, нават дочкі з маткамі. Так, **Прося Шабінская** папрасіла ў брыгадзіра вызначыць ёй асобны ўчастак і на спаборніцтва па праполцы выклікала сваю матку.

Індывідуальная здзельшчына не павялічвае нагрузку брыгадзіра. Участак для кожнай калгасніцы абмяраецца толькі адзін раз, пры яго вызначэнні. За якасцю работы штодзенна сочаць намеснік старшыні калгаса па ільну **Шастаноў Нікіфар** і інспектар па якасці **Пытка Пётра.**

Калі-ж праполка ільну на ўсім участку закончана, тады работу прымае камісія — намеснік старшыні калгаса па ільну, інспектар па якасці, брыгадзір і звенняводы.

Быў такі выпадак, калі работу забракавалі. Гэта—у калгасніцы **Капытоўскай Тацяны.** Яна з ацэнкай камісіі не згаджалася, пратэставала пярэчыць:

— Чым дрэнна ў мяне прапалата?

Тады камісія павяла яе на суседнія ўчасткі і паказала як трэба палоць. Нічога не зробіш, прыйшлося Капытоўскай згадзіцца і перарабіць недаробленую работу.

Працадні калгасніцам налічваюцца і запісваюцца ў працоўныя кніжкі толькі пасля таго, як прапалатыя ўчасткі прыняты камісіяй. Індывідуальная здзельшчына забяспечвае калгасу поспех у праполцы, якая ўжо заканчваецца на ўсёй плошчы ў 43 гектары. Лён вельмі добры.

А. МІКУЦКІ.

Калгас «Комінтэрн», Горацкага раёна.

ЗАКОНЧЫЛІ ПЕРШУЮ ПРАПОЛКУ ІЛЬНУ

Світае. На вясковай вуліцы глыбокая цішыня. Нават сабакі прыціхлі. Густы туман узнімаецца з поля. У гэты час звяно Махлаевай выходзіць на праполку ільну.

Учора на сходзе брыгады Махлаева выклікала на спаборніцтва ўсе звенні калгаса. Сёння яна са сваім звяном — першая на полі. Дружна ідзе работа. Уся ўвага — якасці. На яе ўчастку пасля праполкі не знойдзеш ні калва пустазелля. Стройнымі радамі красуецца зялёны лён.

Звяно Новікавай спазнілася на поўгадзіны, і зараз напружвае ўсе сілы, каб нагнаць Махлаеву, але дарэмна.

Поўдзень. Перапынак на абед. У звяне Махлаевай усе выканалі норму. На поле прыносяць газеты, якія калгасніцы чытаюць калектыўна.

Вечарам інспектар па якасці т. Фраленка ўважліва праверыў кожны кавалак, ці не засыпан дзе лён. Работа прымаецца з адзнакай на «добра». Калі калгасніцы вярнуліся з поля, ля калгаснай канцэлярыі вісела насценгазета, якая падводзіла вынікі дзённай работы, папярэджвала адстаючых, паказвала перадавых. На брыгадным мітынгу Махлаевай уручылі пераходны чырвоны сцяг.

Так мая брыгада змагаецца за права называцца сталінскай.

СЦЯПАН ШАРКА.

Сельнор-брыгадзір калгаса «Бязбожнік», Лёзненскага раёна.

—о—

„Рэвізоры“ на палях

У Кабылёўскім сельсовеце, Хойніцкага раёна, вельмі дрэнна арганізавана работа на праполцы. Звенняў няма, індывідуальнай здзельшчыны — тым больш. Між тым, да гэтага сельсовета прымацаваны старшы аграном райза тав. **Самулынка.** Ён абмежаваўся адным мерапрыемствам: правёў пры сельсовеце нараду, расказаў аб задачах праполкі, і ўсё. У калгас ён не выехаў і брыгадзірам не дапамог арганізаваць работу.

Таму, калі праехаўся па калгасах сам загадчык райза, ён быў

БРЫГАДЗІРЫ ЗРЫВАЮЦЬ ІНДЫВІДУАЛЬНУЮ ЗДЗЕЛЬШЧЫНУ

МАЗЫР. **(Кар. «Звязды»).** На 5 чэрвеня Мазырскі раён прапалоў усяго 3.119 гектараў каласавых—19,7 проц. і 250 гектараў ільну—19,4 процантаў.

Тэмпы праполкі яўна незадавальняючыя. Асноўная прычына — дрэнная арганізацыя працы на праполцы ў брыгадах і звеннях.

Практыка мінулага года паказала, што індывідуальная здзельшчына на многа ўзнімае прадукцыйнасць працы калгаснікаў, асаб-

І вось на справе індывідуальная здзельшчына ўжываецца зараз толькі ў некалькіх калгасах. У большасці-ж працуюць «скопам». У калгасах «Праўда», Гулевіцкага сельсовета, «Чырвоны жывёлавод», Бабрыніцкага сельсовета, «Чырвоныя Барыскавічы», Прудкоўскага сельсовета, і інш., індывідуальную здзельшчыну на праполцы зрываюць самі брыгадзіры. У некаторых звеннях калгасніцы полюць на паасобных участках, але

ТАК АДПАЧЫВАЮЦЬ КАЛГАСНІКІ

У трох кілометрах ад ст. Буда-Кашалёўская — цэнтры Буда-Кашалёўскага раёна — у лесе, сярод прыгожых старадаўніх дубоў і маладых бярозак, узвышаецца вялікі драўляны будынак. Пляцоўка з клумбамі, цветнікамі. Уперадзе ўзвышаецца помнік Леніну. Перад намі — Буда-Кашалёўскі раённы калгасны дом адпачынку і культуры.

Уваходзім у дом. Ідэальная чыстата і ўтульнасць. Свежа пафарбаваная падлога засланая палавікамі. Мноства кветак. Вялікае люстра-трумо. Мяккія канапы. Невялічкія ўтульныя столікі. Здалёк даносяцца гукі музыкі—мандаліны пад акампанімент піаніна. Іграюць у вялікай, прыгожа абсталяванай зале. Далей—пакой адпачынку. Свежыя газеты, журналы, літаратурна-мастацкія выданні раскладзены на сталах. Патэфон з пласцінкамі. Вось пакоі, у якіх адпачываюць калгаснікі.

Сюды з'язджаюцца лепшыя людзі соцыялістычных палёў, перадавыя байцы за перамогу калгаснага ладу. Чысцюткія пасцелі, здзіўляючая і пястуючая вока ўтульнасць спальных пакояў. Якім культурным, заможным стала жыццё калгаснікаў!

Аб гэтым сведчаць і шматлікія запісы калгаснікаў, пакінутыя ў кнізе водзываў дома адпачынку. З кнігі выглядае шчырасць, удзячнасць, прамата. Калгаснік імкнецца падзяліцца сваімі ўражаннямі і думкамі, выліць бурлівыя, радасныя пачуцці, што поўняць яго сэрца няспынай хваляй любові да сваёй партыі і ўлады.

Вось што піша калгаснік-ударнік калгаса «Шлях да комуны» **Пятро Кажэмякаў:**

«Я прабыў 10 дзён. Мне было вельмі добра і весела. Сталоўка харошая, ігры вясёлыя, жыццё культурнае. Так што прыеду дамоў і буду змагацца за калгасную дысцыпліну»...

Лукашоў Аксён:

...«Гэта ёсць сапраўдны дом культуры. Маецца чыстата і парадак, абыходжанне з адпачываючымі, заняткі—усё пастаўлена вельмі добра і ўзнімае нашу калектыўную гаспадарку».

Надзя Гаўрыленка:

...«Сталоўка вельмі добрая. Спалі ў добрым і вельмі чыстым пакоі. Хачу на будучы год зноў папасці сюды».

Картавінка Якаў:

СВЯТА ПАРАШУТЫСТАЎ У Г. ОРШЫ 12 ЧЭРВЕНЯ.

Парашутысты (злева направа): Аракумаў, Гладкі і Абалянц, прымаўшыя ўдзел у свяце.

Фото КАПЛІНСКАГА.

Кампосты

Батый Зміцер ў часе імперыялістычнай вайны быў у нямецкім палоне. Тры гады працаваў у фермера. Некаторыя культурныя звычаі, прынесеныя ім з Германіі, прыгадзіліся зараз у калгасе.

Узяць кампосты. У Германіі амаль кожны фермер закладае іх і ўгнаенне выходзіць такое, што хоць з вагі прадавай. А закладаюцца яны наступным спосабам. Кладзецца пласт звычайнага гною, пласт торфу і зверху паліваецца фікальным угнаеннем.

У такую адну кучу ўкладаецца вазоў пяцьдзесят гною, вазоў семдзесят торфу і некалькі дзесяткаў бочак «начнога золата». Праз поўгода кампост робіцца багацейшым угнаеннем і развозіцца на поле.

Батый прывёў такі прыклад з свайго паднявольнага жыцця ў Германіі. Аднойчы фермер, якога звалі Гольцгайер, загадаў яму, Батыю, вывозіць у кампост «начное золата». Нявольнік засупярэчыў:

— Не магу, майн герр, дый годзе. Хоць зарэжце...

Гольцгайер быў чалавек не дурны. Ён рашыў нявольніка ўзяць інакш, ласкай. Зняў немец з сябе пінжак, закасаў рукавы ў выпрасаванай кашулі з манішкай і галстукам і сам паказаў, як гэта робіцца. З таго часу пачаў рабіць гэту справу і Батый.

Прыклад, прыведзены Батыем, падзейнічаў, але не на ўсіх. Ахвотнікаў вазіць «начное золата» з Барысава (за 8 кілометраў ад калгаса) знайшлося мала. Першымі

ковы спосаб здабычы, які заключаецца ў наступным: верхні травяністы пласт торфу заворваецца плугам, наверх вываротваецца чысты торф. Пускаецца барана «зіг-заг», пружыноўкі. Надзіраецца пласт тарфяной крошкі. Яна, гэта крошка, спецыяльнымі коннымі лапатамі згортваецца ў валы, з валоў—у штабелі. Прасыхае, выветрываецца ад кіслот і вывозіцца на поле.

Гэты механізаваны спосаб дае значную эканомію. Калі ручным спосабам адзін чалавек можа здабыць за дзень 8 тон торфу, то механізаваным—40 тон. Прадукцыйнасць працы павышаецца ў пяць разоў.

Глеба ў калгасе незайздросная—баравыя пяскі ды супесі. Калі не ўгноіш, то і не ўродзіць. Гэта зразумелі ўсе калгаснікі. На закладку кампостаў яны не шкадуюць намаганняў.

Летась кампостнае ўгнаенне калгас палажыў на 27 гектараў пад бульбу і гародніну. Ураджай значна павысіўся. Напрыклад, ураджай бульбы з кожнага гектара, угноенага кампостам,—125 цэнтнераў, а па адным натуральным гноі — 90—95 цэнтнераў з гектара.

Пад жыта клалі некампаставаны торф. Вынікі таксама добрыя. Плошча, угноеная торфам і гноем, дала 14 цэнтнераў з гектара, а там, дзе не было торфу—менш 12 цэнтнераў.

Гэтай вясной калгас вывез пад яравыя культуры 300 тон звычайнага торфу і 150 тон кампосту.

КАМІСІЙНЫЯ МАГАЗІНЫ — ПАДСОБНІКІ СПЕКУЛЯНТАЎ

(Пісьмо інспектара дзяржаўнай гандлёвай інспекцыі)

Камісійныя магазіны Менска, Віцебска і Оршы дапускаюць грубейшыя скажэнні совецкага гандлю. Яны садзейнічаюць спекулянтам рэалізаваць свае тавары і скрыць іх даходы ад абкладання дзяржаўнымі падаткамі.

Вось факты:

У Менскім камісійным магазіне загадчыца Быкава) спекулянты, за 1934 і 1 квартал 1935 года па няпоўных вестках рэалізавалі тавараў на 46.500 руб. Так нейкі Снабко прадаў праз гэты магазін 142 пары жаночых туфель на 18.727 руб; Каплан — 18 паліто на суму 5.750 руб.

Праз Віцебскі камісійны магазін (загадчык Мірліс) спекулянтка Гаранская рэалізавала 59 пар жаночых туфель на 3.830 руб.

Цэны ўстанаўляліся ва ўсіх магазінах адвольныя, значна перавышаючыя камерцыйныя цэны.

Спекуляцыя пад шыльдай камісійных магазінаў магла мець месца толькі ў выніку прытуплення пільнасці з боку гандлюючых арганізацый (Белкаапсаюз, Менскі горспажыўсаюз, Віцебскі ЦРК), якія ніколі не кантралявалі дзейнасць камісійных магазінаў.

БЕРМАН.

—о—

Па слядах неапублікаваных пісем

Жлобінскі райвыканком паведамляе, што факты, адзначаныя ў пісьме тав. **Говара** аб падробцы абавязацельстваў па загатоўцы мяса інструктарам Загожывёлы **Плісовым** па Каротнкаўскаму сельсовету—пацвердзіліся.

Плісаў зняты з работы і справа аб ім перадана следчым органам.

* * *

Курсант т. Каласоўскі сігналізаваў аб злоўжываннях і засмечанасці сакалоўскай школы леспрамгасвуча, **Рэчыцкага** раёна.

РК КП(б)Б паведамляе, што факты **поўнасцю пацвердзіліся.** Бухгалтар **Галавачоў** і **Таболіна** зняты з работы. З бібліятэкі школьная літаратура забрана. Дырэктару школы **Сянцову** дана папярэджанне

...ліва на такіх работах, як праполка, касьба.

У Мазыры за апошнюю дэкаду вельмі многа гаварылі пра ўкараненне індывідуальнай здзельшчыны на прапалцы. Гаварылі на пасяджэннях РК КП(б)Б, на прэзідыуме райвыканкома, у райземаддзеле і, нарэшце, на злётах калгаснін, у сельсоветах і калгасах.

Пагаварылі і супакоіліся. Пасля злётаў пра індывідуальную здзельшчыну забылі. Раённыя арганізацыі, работнікі райземаддзела, аграномы нічога не зрабілі для таго, каб практычна дапамагчы калгасам, арганізаваць работу на прапалцы непасрэдна ў полі.

...сялошчу, прапалатую кожнай калгасніцай у пасобку. Абмерванне робіцца разам для ўсяго звяна.

Агульная выпрацоўка дзеліцца паміж усімі калгасніцамі пароўну.

Гэта дае магчымасць лодырам хавацца за спіной ударнікаў і зніжае прадукцыйнасць работы ўсяго звяна. Старшыні калгасаў ведаюць аб гэтым, але ў справу не ўмешваюцца.

Захоўваюць нейтралітэт і раённыя арганізацыі, хоць ім добра вядома, што індывідуальная здзельшчына на прапалцы ўкараняецца вельмі слаба.

ФРАЛОЎ.

Пачалося сенакашэнне

СЛУЦК. (Па тэлефону). Калгас імя Разіна, Веліка-Сліўскага сельсовета, 8 чэрвеня распачаў сенакашэнне.

За першы дзень касьбы скошана 36 гектараў балотнай сенажаці. За брыгадамі замацаваны ўчасткі на ўвесь перыяд сяўбы.

Крупец.

...вельмі здзіўлены бяздзейнасцю свайго старшага агранома. Паглядзеў, здзівіўся і паехаў, нічога не зрабіўшы.

Раз'езды такіх «рэвізораў» ніякай карысці не даюць. Патрэбны не агульныя «дырэктывы», а канкрэтнае кіраўніцтва, дапамога.

А. ЯЦУК.

—о—

ТРАКТАРНЫ ПАРК ХОЦІМСКАЙ МТС ВЫКАНАЎ ПЛАН ВЯСЕННЕ-ЛЕТНІХ РАБОТ

ХОЦІМСК, 13 чэрвеня. **(Па тэлеграфу).** Хоцімская МТС 11 чэрвеня выканала план вясенне-летніх трактарных работ на 100 працэнт. План у пераводзе на мяккае ворыва 3.310 гектараў, выканана 3.314 гектараў. Зэканомлена гаручага 4,5 тоны.

Уперадзе ідзе брыгада Кавалёва Лазара, выканаўшая план на 153 проц.

Дырэктар МТС БЕРЫН.
Нам. па палітчастцы ХАНІН.

...«Я не толькі адпачыў, але і зразумеў, што партыя клапоціцца аб нас і аб культурным жыцці калгасніка».

Гэтыя радкі лепш за ўсё гавораць аб умовах жыцця ў доме адпачынку. Дом адпачынку — раённага значэння. Ён працуе з 1 студзеня 1935 г. Яго бюджэт — 170 тысяч рублёў. Наркамфін адпусціў на гэту справу 100 тыс. рублёў. НК ахові здароўя—30 тысяч. Наркомасветы—5 тыс. руб. Астатнія грошы даюць калгасы.

Кожныя 10 дзён мяняюцца адпачываючыя, і ўсё новыя і новыя людзі з розных куткоў раёна прыходзяць сюды. Прыходзяць людзі, вартыя добрага адпачынку. Разлічан дом на 40 чалавек. Харчаванне наладжана добра — 5 раз у дзень. Штодзённа праводзяцца заняткі на агульна-палітычныя тэмы і па пытаннях агратэхпрапаганды.

Калгаснікі едуць адсюль бадзёрыя, з новымі сіламі, энергіяй і ведамі.

СКАЛІНА.

...паехалі ў горад з бочкамі брыгадзір **Янкоў Максім** і гароднік **Шэршань Мацвей.**

На першы час гэту работу ацанілі вельмі высока—два працадні за кожную бочку. Ішоў час, змяняліся ў калгаснікаў думкі, знаходзіліся новыя і новыя ахвотнікі вазіць гэта непрыемнае, але вельмі каштоўнае ўгнаенне. Зараз за адну бочку налічваецца 0,75 працадня. Штодзенна, зімой і летам, у горад ходзяць за ўгнаеннем тры фурманкі.

А торфу ў калгасе шмат. Яго здабыча зараз некалькі механізавана. Прадстаўнік інстытута торфу Беларускай Акадэміі Навук тав. **Крыцкі** прапанаваў калгасу

...палтага фікаламі. Зараз у калгасе штодзенна працуюць на здабычы торфу, вывазцы фікальнага ўгнаення в горада. За лета будзе загатоўлена 500—600 тон торфу, значная частка якога пойдзе ў кампосты.

Такія магчымасці загатовіць тысячы тон недарагога, але вельмі каштоўнага ўгнаення мае кожны калгас. Здабычу торфу, закладку кампосту, вывазку «начнога золата» трэба арганізаваць. Гэта дасць дадаткова тысячы цэнтнераў збожжа, бульбы і гародніны.

М. РУДНЯНСКІ.

Калгас «Большэвік»,
Барысаўскага раёна.

ЗЛАЧЫННЫЯ АДНОСІНЫ ДА КОНЕГАДОЎЛІ

(Ад спецыяльнага карэспандэнта «Звязды»)

Чатыры гады таму назад у калгасе «Комінтэрн», Дзяржынскага раёна, была арганізавана племянная конеферма. Для фермы было адабрана 60 лепшых кабыл, два жарабцы-вытворнікі пароды барвансанаў і два пароды арданаў. Ферма была афармлена раённымі арганізацыямі, Наркамземам БССР. Прадстаўнікі гэтых арганізацый, як водзіцца, абяцалі калгасу ўсялякую дапамогу, падтрыманне і на развітанні паабяцалі нават і кіраўніцтва.

Калгасная канцылярыя неўзабаве зарэгістравала першыя адзнакі апаратыўнага кіраўніцтва Наркамзема конефермай. Пачалі паступаць цыркуляры. З цягам часу ў Наркамземе згубілі адрас калгаса і перасталі нават цыркуляры пасылаць.

Больш пастаянным аказаўся раённы зямельны аддзел, які з вартай лепшага прымянення ўпартасцю рэгулярна кожную вясну прысылае планы злучной кампаніі.

У калгасе на ўсе цыркуляры і планы глядзелі інакш.

— Нам патрэбна зямлю апрацоўваць, а не жарабят разводзіць, — заяўляў палявод калгаса Франц Баравік.

Гэтыя кулацкія настроі падтрымлівалі ўсе старшыні, якія ў калгасе штогод мяняліся раённымі арганізацыямі.

Франц Баравік цяпер ужо не палявод, а загадчык конефермы, і гэту сваю кулацкую ўстаноўку ён праводзіць на практыцы.

Племянных матак эксплаатуюць у калгасе нароўні з рабочымі коньмі. За 3 гады ў калгасе нарадзілася ўсяго 22 жарабят. А кабыл у калгасе 148. Коні калгаса «Комінтэрн» буйнай пароды цяжкавозаў. Але і яны любяць добры догляд, чаго ў калгасе не хапае. Іх ніколі не чысцяць. Зямлі ў калгасе звыш 3 тыс. гектараў. А ўсіх рабочых коней 208. На кожнага каня прыпадае каля 10 гектараў, а астатнюю апрацоўваюць 4 трактары Дзяржынскай машынна-трактарнай станцыі. Машыннай цягі зусім недастаткова. Галоўную ролю адыгрываюць коні.

— Вось і разводзь тут жарабят, давай адпачынак конематкам, — спявае ў голас з Баравіком старшыня калгаса член партыі Белоў.

Не разумее Белоў таго, што за чатыры гады можна было без усякіх труднасцей павялічыць конскае пагалоўе у калгасе ў два разы, поўнасцю задаволіць свае патрэбы і, апрача таго, даць дзесяткі добрых коней і іншым калгасам рэспублікі.

З дазволу старшыні калгаса і ведама раённага зямельнага аддзела, акуратна рэгіструючага зводкі, загадчык фермы Баравік Міхась даваў шкодніцкае ўказанне конюхам не пускаць усіх кабыл у злучку. І па калгасу з агульнай колькасці 148 кабыл было злучана ўсяго толькі 35. Жарабят нарадзілася 32. Але і іх ніхто не даглядае, ніхто не турбуецца, каб выгадаваць з маленькіх жарабят добрых коней.

Жарабяты цэлы дзень бегаюць за маткамі, запрэжанымі ў плуг ці барану. Пасля работы ўсіх коней, у тым ліку пародзістых і жарэбных матак, разам выганяюць на пашу, часта на забалочаныя пасьбішчы. Разам з усімі коньмі на начлег ідуць і малыя жарабяты. Змарыўшыеся за дзень, ходзячы за маткамі, жарабяты кладуцца адпачываць на сырой зямлі, прастуджваюцца. Трое жарабят ад прастуды загінула.

Палессным маткам не даюць падкормкі. Яны худзеюць, робяцца паўдольнымі кармяць жарабят. Жарабяты таксама худзеюць, становяцца калматымі, непрыгожымі. Ці можна чакаць ад такога маладняка здаровых коней? Зразумела, не.

У калгасе было кармоў дастаткова. У мінулым годзе па кожнага каня было скошана 1,5 гектара розных траў. Было шмат аўса. Але ў асобных брыгадах кармы расцягваліся калгаснікамі для сваіх уласных кароў. У Шабунеўскай брыгадзе даглядаў коней былы кулак Алесь Ламака і злодзей Грыб Владзімір. Яны давялі справу да таго, што коні вышлі на вясну худыя—скура ды косці.

У калгасе ёсць 5 членаў партыі, 13 комсамольцаў. Ёсць і парторг тав. Нагібовіч. Аднак, на конеферме ніводнага комуніста або комсамольца не паставілі.

З года ў год калгас у прарыве. Даволі часта ў калгас прыязджаў сакратар райкома партыі тав. Дамброўскі, персанальна займаўся становішчам калгаса другі сакратар тав. Кроль, гастраліруе ў калгас загадчык зямельнага аддзела тав. Канапацкі, але ніхто з іх ніколі не пацікавіўся заглянуць на калгасную канюшню, дзе знаходзіцца залаты фонд конегадоўлі.

А. МАНЬКОЎ.

Па слядах выступленняў „Звязды“

„КАБЫЛА ВІНАВАТА“

У аддзеле «Сумныя жарты» — («Звязда» ад 18 мая) быў змешчан артыкул П. Галавача «Кабыла вінавата».

Бюро Бабруйскага РК КП(б)Б прызнала факты, указаныя ў артыкуле, зусім правільнымі. У пастанове адзначаецца, што прэзідыум РВК і райземаддзел дапусцілі зацяжку разбора справы гр-на Курыловіча.

Зараз Курыловіч у калгасе адноўлен. Бюро РК КП(б)Б прапанавала старшыні РВК Царонку наладзіць тэрміновы разгляд скарг выключаных з калгасаў, звярнуўшы асаблівую ўвагу на правільнае іх вырашэнне.

„ГАСТРОЛІ ІНСТРУКТАРА ТАКЛЁНКА“

Пад гэтым загалоўкам была змешчана ў «Звяздзе» ад 4 чэрвеня карэспандэнцыя аб тым, што ў соўгасе Дарашэвічы (Петрыкоўскі раён) дрэнна працуе пярвічная партыйная арганізацыя. Інструктар Петрыкаўскага РК КП(б)Б т. Таклёнак, які прымацаван да арганізацыі соўгаса, у рабоце не дапамагае. Таклёнак у соўгас заязджае толькі мімаходам. І калі парторг соўгаса т. Хадановіч прабавала крытыкаваць Таклёнка за яго адміністратарскі тон, то ён заявіў:

— З работы зніму, з партыі выключу.

Петрыкаўскі РК КП(б)Б паведамляе, што факты, указаныя ў «Звяздзе», зусім правільна характарызуюць сутнасць справы. Інструктару т. Таклёнку за прытупленне класавай пільнасці і грубасць вынесена вымова.

„ХУЛІГАНЫ ЗБІЛІ СЕЛЬСКІХ АКТЫВІСТАЎ“

У «Звяздзе» паведамлялася, што ў часе праводзення першамайскіх свят у калгасе «Памяць Леніна», Цяплінскага сельсовета, Узддзенскага раёна, група хуліганаў імкнулася сарваць сход і збіла двух сельскіх актывістаў. Аб гэтым пісалі ў рэдакцыю 10 селькораў.

Народны суддзя Узддзенскага раёна паведамляе, што справа гэта разглядалася ў выязной сесіі народнага суда. Хуліганы: І. І. Пукальскі прыгавораны на 6 год пазбаўлення волі ў аддалёных мясцовасцях Саюза, Алесь Саладуха — да 5 год, Сяргейчык—да 4 год, Васіль Нукальскі — да двух год, І. С. Пукальскі да двух год умоўна.

„У БЯЛЫНІЧАХ НЕ ЦІКАВЯЦЦА АБАРОНЧАЙ РАБОТАЙ“

Пісьмо, змешчанае пад такім загалоўкам у «Звяздзе» ад 17 сакавіка, абгаворана на пасяджэнні бюро Бялыніцкага РК КП(б)Б. Як паведамляе сакратар РК т. Рыжа, у раёне прыняты меры па ўмацаванню абаронча работы. Склад работнікаў раённага совета Асоавіяхіма адноўлен.

ЗДАБЫЧА ТОРФУ

(Па заводах Белторфа)
Здабыта ў тонах

12 чэрвеня	13 чэрвеня
5.964	3.860

Дзенны план за 13 чэрвеня выканан на **85,5** проц.

Асінторф выканаў дзеннае заданне на 68,8 проц., завод **«Чырвоны сцяг»** — 99,5, завод імя **Гея** — 80,5, імя **Даумана** — 100, **«Дунары»** — 116,8 проц., **«Свабода»** — 161, **«Лукскае»** — 108 проц., **«Татарка»** — 215 проц.

Па ўсіх заводах Наркаммясцпрома дзенны план за 12 чэрвеня выканан на 130 проц.

Торфзавод **Грабянёва** выканаў дзенны план за 13 чэрвеня на 111,2 проц., **«Чырвоная Беларусь»** — 111,6 проц.

—о—

Алімпіяда дзіцячай самадзейнасці

МАЗЫР, 13 чэрвеня. (**Кар. «Звязды»**). Дзень 12 чэрвеня ўдаўся на славу. Яснае надвор'е дазволіла школьнікам арганізавана выйсці на вуліцу. Іх рады танулі ў моры кветак і зелені. У дэманстрацыі прымала ўдзел больш 4.000 школьнікаў і каля тысячы іх бацькоў.

Потым, у гарадскім парку адбылася гарадская алімпіяда дзіцячай самадзейнасці і спартыўныя спаборніцтвы.

На сваё свята мазырскія школьнікі запрасілі дэлегацыю рэчыцкіх і гомельскіх школьнікаў, якія прынялі ўдзел у спаборніцтвах па валейболу, баскетболу, футболу і бягах на розныя адлегласці. Вечарам для школьнікаў былі даны дармовыя кінасеансы ва ўсіх клубах і ў гарадскім кінотэатры.

У гэты-ж дзень была адкрыта гарадская выстаўка дзіцячай самадзейнасці. На ёй можна бачыць не дрэнныя мастацкія карціны, дыяграмы, фотаздымкі, слясарныя і сталярныя вырабы, авіямадэлі, радыёпрыёмнікі і т. д. Усё гэта зроблена рукамі саміх вучняў.

Каштоўным падарункам для дзяцей з'яўляецца адкрыццё ў гэты дзень вялікай дзіцячай пляцоўкі № 1, якая па свайму размяшчэнню і абсталяванню прадстаўляе сабой дзіцячы парк культуры і адпачынку. На ёй адначасова могуць быць заняты рознымі гульнямі 250 дзяцей.

Р. ФРАЛОЎ.

ЛЯСНАЯ ПРОМКААПЕРАЦЫЯ ВЫКАНАЛА ПОЎГАДОВЫ ПЛАН

Лясная прамысловая кааперацыя БССР 13 чэрвеня датэрмінова выканала поўгадавы план на 100,1 проц. (план 27.521.400 руб., выканана 27.559.500 руб.).

Абавязваемся ў гонар народнага свята выпусціць прадукцыі ў першым паўгоддзі звыш плана на 2,5 млн. рублёў.

Старшыня прэзідыума Белкаапромлессаюза КАТАВОДАЎ.
Члены прэзідыума: ВАЛЧОК, ГАЛЬПЕРЫН.
Лепшыя ўдарнікі лясной прамкааперацыі: ДАМАРАЦКІ, ГАХ, КАЛАШНІКАВА, КАМАЙ, МАХНОВІЧ, КОЗІН.

—о—

НЕДАПУШЧАЛЬНАЕ АДСТАВАННЕ

Па ўсіх леспрамгасах сістэмы Лесбела за першую дэкаду чэрвеня вывезена 280.000 куб. метраў лесаматэрыялаў і дроў. Квартальны план вывазкі леса выканан на 44 проценты.

Па вывазцы адстаюць Бярэзінскі леспрамгас (дырэктар **Рэйдэр**) — 28,6 проц. па дзелавой драўніне, 11,9 проц. па дровах. Віцебскі Леспрамгас (дырэктар тав. **Буйноўскі**) — 12 проц. па дзелавой драўніне, 33 проц. па дровах.

Злачынна зрывае выкананне плана Лёзненскі раён.

У параўнанні з мінулай дэкадай рэзка знізілася механізаваная вывазка. Нёманская вузкакалейная ветка знізіла вывазку амаль на палову. Бабычская трактарная база (Рэчыцкі раён) на 10 чэрвеня выканала квартальны план на 25,2 проц., Чэрнеўская трактарная база (Барысаўскі леспрамгас) — 31,2 проц.

***

На 10 чэрвеня сплаўныя канторы Лесбела выканалі квартальны план сплаву па пуску на 86 проц. Прышлаўлен да канчатковых пунктаў 72,1 проц.

Па пуску ўперадзе ідзе Віцебская сплаўная кантора (начальнік тав. **Казіміровіч**) — 91,8 проц. плана.

Днепра-Дзвінскае рачное параходства (начальнік тав. **Галаванаў**) зрывае план баржавых перавозак дроў для прамысловых цэнтраў. На 10 чэрвеня план выканан толькі на 74,6 проц.

ПАБУДУЕМ НОВЫЯ САМАЛЁТЫ-ГІГАНТЫ

На бягучым рахунку Дзяржбанка

У фонд пабудовы самалётаў-гігантаў у беларускую кантору Дзяржбанка ўчора паступіла 160.530 руб. 83 кап.

Учора пераведзена: з **Гомеля** 37.842 руб., **Віцебска** — 24.147 руб., **Оршы** — 9.268 руб., **Мазыра** — 7.143 руб., **Чашнікаў** — 4.773 руб., **Петрыкова** — 3.870 руб., **Езярышча** — 3.559 руб., **Грэска** — 3.040 руб., **Смалявіч** — 2.325 руб., **Плешчаніц** — 2.197 руб., **Полацка** — 3.900 руб., з раёнаў: **Клімавіцкага** — 2.284 руб., **Горацкага** — 1.027 руб., **Барысаўскага** — 2.500 руб., **Парыцкага** — 3.133 руб., **Бярэзінскага** — 2.900 руб., **Слуцкага** — 2.600 руб., **Крычаўскага** — 1.881 руб., **Асвейскага** — 1.398 руб., **Касцюковіцкага** — 1.400 руб., **Дзяржынскага** — 1.063 руб., **Клічаўскага** — 1.212 руб., **Бягомльскага** — 1.238 руб., **Шклоўскага** — 1.200 руб., **Добрушскага** — 1.384 руб., **Сенненскага** — 1.300 руб., **Ельскага** — 1.223 руб., **Бешанковіцкага** — 1.750 руб., **Заслаўскага** — 2.089 руб., **Дрыбінскага** — 1.163 руб., **Рэчыцкага** — 2.300 руб., **Гарадоцкага** 704 руб., **Мазырскага** — 864 руб., **Чавускага** — 484 руб., **Чэрвеньскага** — 836 руб., **Лепельскага** — 1.500 руб., **Рагачоўскага** — 926 руб., **Быхаўскага** — 700 руб. і т. д.

Па **Менску ўчора** ўнеслі: трампарк — 2.959 руб., завод імя Мяснікова — 2.346 руб., інстытут геалогіі Беларускай Акадэміі навук — 542 руб., Белдзяржснаб — 366 руб., Саюззаготскур — 263 руб., прафком ВПІ — 163 руб., Белгастраном — 266 руб., кіраўніцтва зялёнага будаўніцтва — 1.105 руб., жакт № 9 — 204 руб., друкарня імя Сталіна — 253 руб., кантора Саюзуціль — 190 руб., курсы марксізма-ленінізма — 179 руб., прафсаюз фінансава-банкаўскіх работнікаў — 154 руб., жакт № 2 — 310 руб., сельгаскіраўніцтва Белкаапсаюза — 138 руб., дашкольны тэхнікум — 170 руб., жыхары дома 23/41 па вул. імя Кірава — 69 руб. і т. д.

На 14 чэрвеня ўключна на бягучы рахунак Дзяржбанка паступіла **1.102,759 руб. 28 кап.**

***

Учора беларускай канторай Дзяржбанка пераведзена ў Маскву ў фонд пабудовы самалётаў-гігантаў на рахунак «Праўды» 161 тыс. руб.

Узнос „Дняпроўскай мануфактуры“

ДУБРОЎНА, 13 чэрвеня. (**Па тэлеграфу**). Сёння калектыў фабрыкі «Дняпроўская мануфактура» пераве́ў Дзяржбанку на пабудову новых гігантаў-самалётаў 3.584 руб. Збор сродкаў прадаўжаецца.

Старшыня заўкома **ЛЕВІН.**

□ □ □

Мастацкая выстаўка „Індустрыя соцыялізма“

У Доме мастака, у Менску, адбыўся сход лепшых мастакоў і скульптараў Беларусі па пытанню аб удзеле ва ўсесаюзнай мастацкай выстаўцы на тэму «Індустрыя соцыялізма», якая арганізуецца да 20-годдзя савецкай улады па ініцыятыве наркома цяжкой прамысловасці тав. **Орджанікідзе.**

Удзельнікі схода рашылі неадкладна ўключыцца ў гэту работу. Мастакі паслалі ў Маскву ў камітэт выстаўкі пісьмо, у якім высоўваюць ідэю стварэння выставак на гэту-ж тэму ў нацыянальных рэспубліках Саюза і, у прыватнасці, у БССР.

—о—

ФІЛІЯЛЫ ІНСТЫТУТА ПЕРАЛІВАННЯ КРЫВІ У РАЁНАХ

У аддалёных раёнах рэспублікі — Жыткавіцкім, Лепельскім і Хойніцкім адкрыліся філіялы Беларускага інстытута пералівання крыві.

У сучасны момант ужо налічваецца 16 раённых філіялаў. За 3 гады работы інстытут і яго аддзяленні на месцах зрабілі звыш 2 тыс. аперацый па пераліванню крыві.

ПАЕЗДКА ГРУЗІНСКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ ПА БССР

Грузінскія совецкія пісьменнікі пасля паездкі ў Гомельскі і Мазырскі раёны вярнуліся ў Менск. 13 чэрвеня пісьменнікі выехалі па маршруту Віцебск—Магілеў—Орша. У гэтых раёнах яны прабудуць каля тыдня і наведаюць буйнейшыя прадпрыемствы, калгасы і культурныя ўстановы.

—о—

У МЕНСК ПРЫЯЗДЖАЕ ГРОСМАЙСТАР ЛІЛІЕНТАЛЬ І МАЙСТАР МАЗЕЛЬ

Шахматна-шашачная секцыя ЦСПСБ запрасіла прыехаць у Менск гросмайстра па шахматах **Ліліентала** і майстра **Мазеля.** 17 чэрвеня ў актавым залі ВПІ гросмайстар Ліліенталь дасць сеанс адначасовай ігры ў шахматы на 35-40 дошках. 18 чэрвеня ў шахматным клубе гросмайстар Ліліенталь і майстар Мазель сыграюць кансультацыйную партыю з майстрам **Сіпічам** і **Верасавым.**

Запіс жадаючых прыняць удзел у сеансе праводзіцца ў шахматна-шашачным клубе штодзенна з 6 да 12 гадзін вечара, тэлефон 25.726.

Водная станцыя «Дынамо» ў Віцебску.
Фота С. ГРЫНА.

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Перадача дзіцячых прыёмнікаў наркамату ўнутраных спраў

У ажыццяўленне пастановы ЦК ВКП(б) і СНК СССР аб ліквідацыі дзіцячай беспрытульнасці і безнагляднасці, наркамат асветы перадае наркамату ўнутраных спраў БССР дзіцячыя прыёмнікі ў Менску, Оршы, Віцебску, Полацку, Магілеве, Бабруйску і Гомелі.

На працягу ліпеня будзе праводзіцца перагрупоўка выхаванцаў дзіцячых дамоў па ўзроставаму складу. Вылучана камісія для ўстанаўлення тыпаў майстэрань па кожнай дзіцячай установе.

Наркамат асветы прапанаваў гарадскім і раённым аддзелам народнай асветы да 1 ліпеня прадставіць па кожнаму дзіцячаму дому спіс выхаванцаў, якія маюць бацькоў, для абкладання апошніх платай за ўтрыманне дзяцей. Для работы ў дзіцячых дамах выдзяляецца з выпускаў педагагічных інстытутаў 10 чалавек і педагагічных тэхнікумаў—50.

Адначасова ўзнята хадайніцтва перад кіруючымі арганізацыямі аб выдзяленні 25 вопытных работнікаў, а па лініі ЦК ЛКСМБ — 50 комсамольцаў. Камісіі па справах непаўналетніх праваапрушальнікаў пры гарадскіх і раённых аддзелах асветы ліквідаваны.

—о—

Прыгавор па справе агідных гвалтаўнікоў

ГОРКІ, 14 чэрвеня (**Кар. «Звязды»**). Учора сесія Вярхоўнага суда пад старшынствам т. **Гапоненка** вынесла прыгавор па справе банды чубараўцаў, якія згвалцілі настаўніцу-актывістку тав. П.

Гладкі Антон (былы настаўнік, арганізатар гэтай агіднай справы), Свіпнікоў Філіп (былы заможнік, які раней судзіўся за зладзейства ў гэтай-жа пацярпеўшай), Казачнёў Апанас (сын былога стражніка) прыгавораны к вышэйшай меры пакарання—расстрэлу; Хомчанка Барыс (былы настаўнік), Стральцоў Дзімітрый, Лафейка Сяргей і Гладкі Ігнат (сын былога паліцэйскага) прыгавораны да пазбаўлення волі тэрмінам на 10 год кожны; Казачнёў Фёдар, Балцкоў Андрэй — да пазбаўлення волі тэрмінам на 6 год кожны з адбыццём пакарання ў аддаленых мясцовасцях.

Стральцоў Міхаіл, які назіраў гэта гвалтаванне і не прыняў мер да выратавання тав. П., прыгавораны да аднаго года прымусовых работ; былы член сельсовета Якаўлеў Якаў, які ведаў аб гэтай справе і, як прадстаўнік улады, не прыняў ніякіх мер — на 3 гады пазбаўлення волі. Былы старшыня сельсовета Лемеш судом прызнан вінаватым у непрыняцці своечасовых мер к гвалтаўнікам, але ўлічваючы, што ён на судзе прызнаўся ў сваёй вінаватасці, у апошні час дапамагаў выяўляць чубараўцаў і сам зараз у хворым стане — ад зняволення вызвалены.

ПАВЕДАМЛЕННІ

Парткалегія КПК па Беларусі паведамляе, што 19 чэрвеня 1935 года ў 10 гадз. раніцы ў г. Менску (памяшканне ЦК КП(б)Б, пакой № 32) будуць разглядацца парткалегіяй КПК апеляцыйныя партсправы наступных таварышоў:

Камінскага А. В., Ажельчанка Е. Я., Эфрона М. Б., Абугова М. Д., Рубінскай П., Шульмана М. М., Гарачуна В. С., Баркан Ф., Заусцінскага В., Свірыдовіч М. А., Гімельштэйна Р. Е., Вільдберга М. Я., Коняджука М., Муравіцкага М., Царфіна А. Н., Паўлоўскага А. А., Брандабоўскага С., Мухартава Г. У., Палуянчыка А. А., Ліўшыца М. Ш., Коранъ І. (Менск); Ляшэвіча І. А. (Заслаўе); Зуева А. Д. (Дзяржынск); Дробышава (Чэрвень); Лопуха Д. М. (Узда); Царука Ю. Л. (Грэск); Шамко А. А. (Пухавічы); Цвей Р. (Рудзенск); Грынглаза Я. Г., Ковшырка С. Т., (Асіпавічы); Залатаябко Н. В., Гайтавай, Чарнова (Гомель); Замежева Ф. С. (Нароўля); Лапшкера (Бабруйск); Нюрэнберга І. М., Кузняцова Г. Г. (Віцебск); Таўкача Г. К. (Тураў); Мархвіда, Гутарава, Бірыла С. Ф., Раевай А. (Уваравічы); Малашонка (Грэск); Сокалава М. М., Казлова Н. С. (Менск); Шафранскага Н. (Уваравічы); Касцюковіча Н. А. (Менск); Фішбейна (Гомель); Стрэле (Менск); Антонава (Гомель); Гуляжэвіча В. Я. (Менск); Адлерштэйна (Нова-Беліца).

Яўка вышэйуказаных таварышоў абавязкова. Прычым, апошнія павінны прадставіць водгукі ад новай партарганізацыі аб сваёй апошняй рабоце.

ПАРТКАЛЕГІЯ КПК па БССР.

—о—

ГАНДЛЁВАЯ ХРОНІКА

● З сёнешняга дня ўстаноўлены адзіныя, значна паніжаныя цэны на ўсе віды сыроў. Цэны на першыя гатункі галандскага сыру паніжаны на 25 проц., цэны на швейцарскі, амерыканска-совецкі і іншыя гатункі сыроў вышэйшай якасці паніжаны на 15 проц.

● Знізіліся цэны на редыску. Замест 1 руб. 50 кап. за кілограм, рэдыска у Менску, Гомелю і Віцебску будзе зараз прадавацца па 90 кап. кілограм, а ў іншых раёнах БССР—па 65 кап.

● Устаноўлены новыя цэны на прахаладжальныя напіткі. Кошт літра хлебавага квасу паменшан на 8 кап. (шклянка квасу замест 17 кап., каштуе 15 кап.) Шклянка газіраванай вады з сіропам будзе каштаваць 12 кап. (пры норме сіропа натуральнага 15 грам) і 10 кап. (пры норме сіропа штучнага 20 грам.).

Адказны рэдактар **Н. СТЭРЛІН.**

Памяшканне БДТ—1

Гастролі маскоўскага тэатра ЛЕНСОВЕТА

Сёння, 15 чэрвеня,

„РАЗГРОМ“

Білеты ў касе тэатра з 12 да 2 і з 5 г. веч. Пачатак у 8 гадз. 30 мін.

Кіно „Інтэрнацыянал“

Ад 10 чэрвеня **НОВАЯ ПРАГРАМА**

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“

Новы мастацкі фільм **ЖАНІЦЬБА ЯНА КНУККЕ**

Кіно „СПАРТАК“

Выдатны мастацкі фільм **У горад уваходзіць нельга** драма ў 6 частках

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР ПРОЛЕТАРЫЙ

Новы замежны фільм **Закон поўначы**

Памяшк. кіно „Пролетарый“

Дзенныя дзіцячыя сеансы. Новы мастацкі фільм **ДАЧКА ПАРТЫЗАНА** Пачатак у 1 г. дня. Каса—ад 11 гадз. дня.

НКА БССР („УЦЭМП“)

ДЗЯРЖЦЫРК

(сад „Профінтэрн“) тэл. 24-171

СЁННЯ АПОШНІЯ ГАСТРОЛІ ПЕРШАГА ЦЫКЛА

ГРАНДЫЁЗНАЕ ПРАДСТАУЛЕННЕ ў 3-х адд.

з лепшых нумароў і атракцыёнаў.

У праграме **ўсе віды цыркавога мастацтва.**

Пачатак у 9 гадзін вечара.

Дзеці да 16 год на вячэрнія прадстаўленні **не дапускаюцца.**

Прымаюцца заяўкі на сталыя месцы для ўдарнікаў са скідкай 50 проц., а таксама на культпаходы і цэлевыя прадстаўленні са скідкай.

Білеты прадаюцца ў рабочай касе і ў касе цырка

ПРАДАЎЖАЕЦЦА ПАДПІСКА

на другое паўгоддзе 1935 г.

НА УСЕ ЖУРНАЛЫ „ОГИЗ‘а“ РСФСР—

мастацкія, камсамольска-маладзёжныя, ваенныя, сельскагаспадарчыя, соц.-эканамічныя, транспартныя, дзіцячыя, журналы крытыка-бібліяграф інстытута, ІЗО і інш.

З прычыны абмежаванасці тыражоў, падпіска прымаецца да 20 чэрвеня г. г.

СПЯШАЙЦЕСЯ ПАДПІСАЦЦА!

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА Беларускім аддзелам падпісных і перыядычных выданняў КОГІЗ‘а,—г. Менск, Савецкая, 41,—усімі райаддзяленнямі і магазінамі, кіёскамі КОГІЗ‘а, а таксама ўпаўнаважанымі.

Беларускае аддзяленне КОГІЗ‘а.

У сувязі з пераходам у новы корпус

Гомельская парфюмерна-касметычная ф-ка імя КЛАРЫ ЦЭТКІН

(быўш. **„КАЗІМІ“**)

расшырыла асартымент выпускаемай прадукцыі, павысіла якасць яе.

ФАБРЫКА ВЫПУСКАЕ:

КРЭМЫ для змякчэння скуры твару і рук.

ПУДРЫ, АДЭКАЛОНЫ—ГІГІЕНІЧНЫ І ТРАЙНЫ.

Сродкі ад перхаці **«ПЕРХАЦІН».**

ЗУБНЫЯ ПАРАШКІ высокай якасці.

ПАТРАБУЙЦЕ ва ўсіх аптэках, магазінах санітарыі і гігіены і універмагах **КАСМЕТЫКУ** быўш. **„КАЗІМІ“.**

ДЫРЭКЦЫЯ ФАБРЫКІ.

СТАРА-БАРЫСАЎСКІ ЗООТЭХНІКУМ

абвяшчае **АСЕННІ НАБОР**

на першы курс тэхнікума

Тэхнікум рыхтуе малодшых заатэхнікаў для саўгасаў БССР. Паступаючыя ў тэхнікум прыкладаюць да заявы дакументы: завераную анкету, копію вайсковага білета або метрыку, аб асвеце, сацыяльным становішчы бацькоў і самога паступаючага, даведку аб здароўі, таксама дзве завераныя фотакарткі і паштовых марак на 40 кап.

Прыём заяў да 15 жніўня г. г. з 15 па 25 жніўня будуць праведзены іспыты па матэматыцы, фізіцы, хіміі, грамадазнаўству і беларускай мове, у аб'ёме няпоўнай сярэдняй школы.

Пачатак заняткаў з 1 верасня.

Пры яўцы ў тэхнікум абавязкова мець пры сабе пашпарт, без якога прыязджаючыя не будуць дапушчаны да іспытаў.

Студэнты забяспечваюцца пасцельнымі прыладамі, інтэрнатам, стыпендыяй па паспяховасці. Ёсць сталовая, прачашная.

Заявы накіроўваць па адрасу: Барысаў, Стара-Барысаўскі зоатэхнікум.

Дырэктар тэхнікума **БАБОСАЎ.**

Галоўдартрансу БССР

патрабуюцца

галоўныя і старшыя БУХГАЛТАРЫ для работы ў учдорах

Звярачацца: Дом урада, пакой № 639, да галоўнага бухгалтара **Казлова.**

1-я ўсебеларуская алімпіяда рабоча-калгаснай мастацкай самадзейнасці

адкрываецца 20 ЧЭРВЕНЯ ў 6 гадз. вечара ў клубе імя Сталіна (Інтэрнацыянальная вул.).

Вылучаныя на гарадскіх і раённых алімпіядах самадзейныя гурткі і выканаўцы-адзіночкі, якія дапушчаны Оргкамітэтам, павінны прыбыць у г. Менск у дні, паказаныя ў асобным раскладзе для кожнага раёна. Прыезд раней вызначанага тэрміну, як і спазненні, не дапушчаюцца.

Прыбыўшыя на алімпіяду забяспечваюцца харчаваннем, гасцініцай, культабслугоўваннем і аплачваецца праезд у Менск і назад.

Прыбываючыя з раёнаў павінны звяртацца на вакзале ст. Менск да дзяжурнага Оргкамітэта.

Уваход на адкрыццё алімпіяды і прагляд гурткоў для ўдзельнікаў алімпіяды—па мандатах, астатнія па білетах, якія размяркоўваюцца праз ЦСПСБ.

За даведкамі звярачацца ў Оргкамітэт да нам. старшыні т. **Шчуцкага** (Дом урада, правае крыло, 5 паверх, пакой № 560, тэл. 22-739).

ОРГКАМІТЭТ.

Беларускі дзяржаўны інстытут народнай гаспадаркі імя В. В. КУЙБЫШЭВА

даводзіць да ведама ўсіх наркаматаў і ўстаноў, **для якіх інстытутам падрыхтоўваюцца кадры чырвоных спецыялістаў-эканамістаў-планавікоў, эканамістаў-фінансістаў, кааператараў** і работнікаў народна-гаспадарчага ўчоту, што

з 16 чэрвеня 1935 г. пачынаецца

абарона дыпломных работ 263 студэнтамі.

У інстытуце створаны 4 дзяржаўных кваліфікацыйных камісіі пад старшынствам нам. старшыні СНК БССР і старшыні Дзяржплана тав. **Любовіча.**

ПЕРШАЕ ПАСЯДЖЭННЕ адбудзецца 16 чэрвеня ў галоўным корпусе Універсітэцкага гарадка (3-ці паверх) у аўдыторыі 304 па прыёму дыпломных работ ад студэнтаў кааператараў і ў 302 аўдыторыі па прыёму дыпломных работ ад студэнтаў фінансістаў.

Пачатак пасяджэння роўна ў 5 гадзін вечара.

Для ўдзелу ў пасяджэннях запрашаюцца работнікі Дзяржплана, Наркамфіна, Наркомунутгандля, Белгандля, Белхарчгандля, Райспажыўсаюза і інш. зацікаўленых устаноў.

Дырэкцыя Інстытута.

Віцебскі сельскагаспадарчы тэхнікум аховы раслін і аграхіміі

абвяшчае прыём студэнтаў на першы курс на два аддзяленні: 1) аховы раслін і 2) аграхіміі і глебазнаўства.

Тэхнікум падпарадкаван Наркамату земляробства Саюза. Тэрыторыя абслугоўвання — БССР, Заходняя, Ленінградская, Іванаўская і Маскоўская вобласці. Выкладанне праводзіцца на рускай і беларускай мовах.

Тэхнікум рыхтуе спецыялістаў сярэдняй кваліфікацыі: **АГРАНОМА ПА АХОВЕ РАСЛІН І ПРАДУКТАЎ І АГРАНОМА ХІМІЗАТАРА-ГЛЕБАВЕДА.**

Прынятыя забяспечваюцца інтэрнатам, сталовай, пральняй і стыпендыяй у залежнасці ад паспяховасці. Ёсць уласная навучальная гаспадарка.

У тэхнікум прымаюцца асобы ва ўзросце ад 16 да 30 гадоў, не пазбаўленыя выбарчых праў і маючыя агульнаадукацыйную падрыхтоўку ў аб'ёме сямігодкі і вытрымаўшыя іспыты пры паступленні па роднай мове, матэматыцы, фізіцы, хіміі і грамадазнаўству.

Прыём заяў з дакументамі ў арыгіналах: метрыка, аб соцстановішчы, аб асвеце, аб здароўі, завераная анкета, дзве фотакарткі і марак на 40 кап. — праводзіцца да 20 жніўня. Іспыты з 20 па 25 жніўня. Праезд на іспыты не аплачваецца.

Пачатак заняткаў з 1 верасня.

Пры яўцы ў тэхнікум абавязкова патрэбна мець пры сабе пашпарт.

Заявы з дакументамі пасылаць па адрасу: г. Віцебск, пляц Волі, 3, Віцебскаму сельгастэхнікуму. Дырэктар тэхнікума **А. КОТАЎ.**

ПАСТАНОВА № 18

прэзідыума Менскага гарадскога совета ад 5 чэрвеня 1935 г.

Аб правядзенні ўчоту жывёлы у чэрвені-ліпені месяцы 1935 г.

На падставе пастановы СНК СССР ад 17 мая 1935 г. і СНК БССР ад 29 мая 1935 г. «аб правядзенні ўчоту жывёлы ў чэрвені-ліпені месяцы», прэзідыум Менгорсовета пастанаўляе:

1. Абавязаць інспектуру НГУ правесці:

а) поўны ўчот жывёлы ў прамысловых, гандлёвых і транспартных прадпрыемствах, загатоўчых і адкорачных пунктах, камбінатах Загатжывёлы, а таксама ва ўсіх другіх дзяржаўных і грамадскіх арганізацыях, якія маюць прадукцыйную і рабочую жывёлу.

б) Учот прыватна-ўласніцкай жывёлы, плошчы пасеву і садоў па спіску, устаноўленаму ЦК НГУ.

2. Абавязаць кіраўнікоў гаспадарак прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый указаных у п. «а», § 1 пад іх асабістую адказнасць прадставіць да 10 чэрвеня правільныя весткі аб колькасці жывёлы, належачай указаным гаспадаркам на становішчу на 1 чэрвеня 1935 г., а таксама прадставіць весткі аб колькасці гаспадарак рабочых і служачых, пражываючых на тэрыторыі прадпрыемства, установы і колькасці належачай ім жывёлы.

3. Для правядзення ўчоту жывёлы і пасеваў прыватнага карыстання мабілізаваць з прадпрыемстваў і ўстаноў палітычна-правераных 45 работнікаў. Спіс прадпрыемстваў зацвердзіць.

4. Абавязаць інспектуру НГУ з вылучанымі на ўчоту жывёлы таварышамі правесці інструктаж па арганізацыі і тэхніцы правядзення ўчоту.

5. Пасля правядзення ўчоту правесці 10-процантны кантрольны абход гаспадарак, маючых жывёлу з праверкай жывёлы ў натуры.

Абавязаць арг. масавы аддзел вылучыць у распараджэнне горінспектуры ў якасці брыгадзіраў кантрольнага абходу 10 членаў горсовета.

6. Устанавіць, што вінаўныя ў скрыцці жывёлы ад дзяржаўнага ўчоту, а таксама асобы, вінаватыя ў дрэнным правядзенні ўчотных работ, якія прыводзяць да недаўчоту жывёлы—прыцягваюцца да крымінальнай адказнасці.

7. Вынікі ўчоту жывёлы заслухаць на прэзідыуме Горсовета не пазней 5 ліпеня 1935 г.

Старшыня Менгорсовета **ЖУКОВІЧ.**

Сакратар Менгорсовета **КАЗЛОЎСКІ.**

ЗАГАД

ПА НАРОДНАМУ КАМІСАРЫЯТУ АСВЕТЫ БССР

г. Менск. 10 чэрвеня 1935 г.

Праверкай работы паўтарамесячных летніх курсаў павышэння кваліфікацыі настаўнікаў у Смалявіцкім раёне ўстаноўлена:

1. Загадчык курсаў (б.-ша старшыня райкома саюза пачатковых і сярэдніх школ) тав. Міпановіч і загадчык райана т. Абрамёнак недапушчальна нядбайна адносяцца да выканання распараджэнняў НКА ад 2 сакавіка, 4 красавіка і 2 чэрвеня 1935 г., да арганізацыі і работы летніх курсаў павышэння кваліфікацыі настаўнікаў.

На занятках 6 чэрвеня, замест 30 настаўнікаў, прысутнічала толькі—17. Ніякай падрыхтоўкі да курсаў не праведзена, у выніку чаго на другі дзень на заняткі не з'явіліся 7 настаўнікаў. Укамплектаванне курсаў выкладчыкамі праведзена фармальна, выкладчыкі да заняткаў не рыхтуюцца. Адсутнічае ўнутраны распарадак і ўчот работы курсаў. Няма раскладу заняткаў. Загадваю:

1. За недапушчальна-нядбайныя адносіны да выканання распараджэнняў НКА ад 2-III, 4-IV і 2-VI-35 г. па арганізацыі і рабоце летніх курсаў павышэння кваліфікацыі настаўнікаў, загадчыку курсаў тав. Міпановічу аб'явіць суровую вымову з папярэджаннем.

2. Абавязаць заг. Смалявіцкага райана тав. Абрамёнка асабіста безадкладна арганізаваць работу курсаў, выканаўшы распараджэнні НКА па гэтаму пытанню. Папярэдзіць тав. Абрамёнка, што пры выяўленні недахопаў у рабоце курсаў да яго будуць таксама прыменены суровыя меры ўздзеяння.

3. Прасіць Смалявіцкі РВК і РК КП(б)Б на сваіх паседжаннях разгледзець пытанне аб рабоце настаўніцкіх курсаў.

Народны камісар асветы БССР **ЧАРНУШЭВІЧ.**

Адрас рэдакцыі і выдавецтва: Менск, Савецкая, 63, Тэлефоны: прыём тэлефонаграм—21-351, адказны рэдактар—21-352, нам. рэдактара — 25-188, адказны сакратар—21-350; аддзелы: партыйны, культурны——21-353, сельскагаспадарчы — 21-356, прамысловы, савецка-гандлёвы, масавых кампаній і мясцовай інфармацыі—21-354, пісем рабочых і калгаснікаў і работы з раёнселькорамі—21-355, замежнай інфармацыі — 25-189, мастацкі—23-955, выпускаючы—21-357; 357; заг. выдавецтва — 21-358, прыём аб'яў — 21-360, бухгалтэрыя—21-885.

Уп. Галоўлітбела № К—1131.

Тыраж 98.935 экз.

Менск, друкарня «Звязда».